

Jedna država. Jedan tim.

Program za mandat 2026–2030.

Politika s ljudskim licem.

Socijaldemokratska partija
Bosne i Hercegovine

SADRŽAJ

Program je organizovan kao ugovor s ljudima: od političke ideje do obaveze koju građanin može provjeriti.

ZAŠTO OVAJ PROGRAM.....	4
POVELJA JEDNE DRŽAVE.....	5
PRVIH 100 DANA FEDERALNE VLADE	7
1. VLADAVINA PRAVA. ISTA MJERILA ZA SVE.....	8
2. RAD I DOSTOJANSTVO.....	10
3. PORODICA I DEMOGRAFSKA SIGURNOST	13
4. ZAŠTITA PORODIČNOG BUDŽETA	16
5. PENZIJA I POŠTOVANJE.....	17
6. ZDRAVLJE U SREDIŠTU.....	18
7. ZNANJE I MLADI	20
8. SAOBRAĆAJ I POVEZIVANJE	21
9. POVRATAK I DOM	24
10. BORCI I RATNI VETERANI	25
11. EKONOMIJA KOJA NAGRAĐUJE RAD.....	28
12. ENERGETSKA NEZAVISNOST I ČIST OKOLIŠ.....	35
13. TURIZAM KOJI OSTAVLJA POSAO	38
14. KULTURA, SPORT I PRILIKA	41
15. JAVNA SIGURNOST I CIVILNA ZAŠTITA.....	42
16. NAMJENSKA INDUSTRIJA I DOMAĆA OTPORNOST	43
17. EU PUT I NATO PARTNERSTVO	45
18. JEDNA DRŽAVA. JEDAN TIM.....	48
FISKALNA ODGOVORNOST	49
AKCIONA MAPA 2027–2030	52
JAVNA FUNKCIJA NIJE PRIVILEGIJA.....	67
KO VODI PROVEDBU	68
TEST FEDERALNE ODGOVORNOSTI	69
KAKO ĆEMO ODGOVARATI GRAĐANIMA	70
IZVORI I PROGRAMSKA POLAZIŠTA	71

PROGRAM 2026–2030

Politika s ljudskim licem.

Država ne postoji da bi vladala ljudima. Postoji da bi im služila.

Svaka porodica je bitna. Svaki čovjek je bitan.

U centru politike SDP-a je čovjek.

Ovo nije zbir želja. Ovo je programski ugovor za mandat 2026–2030. Polazi od onoga što je već ostvareno i podiže ljestvicu: više sigurnosti u kući, više novca od rada, više poštovanja u starosti, više šanse za dijete, više reda u državi i više razloga da čovjek ostane, radi i gradi život u Bosni i Hercegovini.

Knjiga ostvarenih rezultata pokazuje da je promjena moguća. Ovaj program određuje šta slijedi, ko to provodi, kada mora biti urađeno i po čemu će se rezultat mjeriti.

Naša mjera države	Do kraja mandata 2030.
Rad	Najniža neto plata od 1.500 KM
Starost	Najniža penzija od 1.000 KM
Porodica	Dječiji dodatak do 350 KM , pomoć za novorođeno dijete do 2.000 KM , federalni porodijski dodatak do 350 KM mjesečno i pravo roditelja da zatraži prilagođen rad
Investicije	Investicija bez lutanja: sve što Federacija vodi na jednom mjestu, s jednim predmetom, rokom i odgovornim imenom
EU prilika	One stop shop za EU fondove u svakom kantonu i javna federalna mapa EU obaveza
Vladavina prava	Otvoren javni novac, nulta tolerancija na kriminal i korupciju
Energetska neovisnost	Naša energija. Naša sigurnost. Krovni solari, energetske zajednice, modernizovana mreža, tri gasna pravca i strateške naftne rezerve
Povezanost	Dovršavanje ključnih koridora, Tuzlanska osovina, veza Orašje–Tuzla, jača željeznica, aerodromi i digitalne veze
Turizam	Zemlja u kojoj se ostaje duže. Cjelogodišnja ponuda, ruralni turizam, eko-sela, Sarajevo 365 i poslovi koji ostaju u zajednici
Reindustrijalizacija	Novi posao na zemlji koja je nosila zemlju: industrijska tranzicija, prerada, logistika i moderna proizvodnja

ZAŠTO OVAJ PROGRAM

Nije dovoljno preživjeti. Vrijeme je da se može živjeti.

Predugo se od ljudi očekivalo da budu strpljivi dok im plata kasni za životom, penzija za cijenama, pregled za dijagnozom, put za vremenom, a dijete za prilikom. Predugo se politika predstavljala kao beskonačno pregovaranje o tome ko je nadležan, umjesto kao odgovornost da se riješi ono što čovjeka boli danas.

Ovaj program počinje od jednostavne istine: **čovjek ne živi u resoru. Živi u kući, na poslu, u redu pred ambulantom, na putu prema školi, na njivi, u radionici, u stanu koji pokušava zadržati i u zemlji iz koje ne želi otići.** Zato u središtu politike SDP-a nije kabinet, organizacijska šema ni budžetska stavka. U središtu je čovjek i njegov život.

Zato ovo nije program ministarstava. Ovo je program za jutro u kojem roditelj zna da će dijete imati podršku, radnik zna da mu se rad isplati, penzioner ne bira između lijeka i hrane, pacijent zna kada dolazi na pregled, a poslodavac zna da država neće stajati između njega i posla.

POVELJA JEDNE DRŽAVE

Jedna država ne traži od ljudi da budu isti. Traži da im država bude jednako ozbiljna.

Bosna i Hercegovina je dom Bošnjaka, Hrvata, Srba, Ostalih i svakog čovjeka koji ovu zemlju smatra svojom. Jedna država ne znači jedan identitet. Znači da nijedna porodica nema manje federalno pravo, manju podršku, manje poštovanja ili manju šansu zato što živi na drugoj strani administrativne linije.

Jedan tim ne znači da svi misle isto. Znači da, kada treba zaštititi porodicu, liječiti čovjeka, ugasiti požar, otvoriti put, sačuvati posao ili zaustaviti krađu javnog novca, država radi zajedno i bez izgovora.

Naša politika je jednostavna: država služi ljudima. Vođenje države je odgovornost, a ne vladanje.

Šest ugovora s ljudima

Ugovor	Šta država duguje čovjeku	Kako se mjeri
Ugovor s porodicom	Dijete ne smije biti finansijski rizik, a majka ne smije ostati sama nakon poroda.	Dječiji dodatak, porodijski dodatak, podrška pri rođenju, vrtić i rok isplate.
Ugovor s radom	Puni radni dan mora donositi platu, staž, sigurnost i poštovanje.	Najniža plata, formalno zaposlenje, kolektivna prava i rad bez ucjene.
Ugovor s godinama	Starost nije teret nego pravo na miran život.	Najniža penzija, dostupna zdravstvena usluga i zaštita od siromaštva.
Ugovor sa zdravljem	Dijagnoza ne smije postati kazna čekanjem.	Deset dana do pregleda, onkološka mreža i terapija bez prekida.
Ugovor s domom i zemljom	Niko ne smije biti gost u vlastitoj zemlji.	Povratak, put, voda, sigurnost, digitalna veza i prilika za posao.
Ugovor s poštenjem	Javna marka pripada ljudima i mora ostaviti trag.	Otvoreni ugovori, javne nabavke, rokovi i odgovornost.

Pet crvenih linija do 2030.

Crvena linija	Obaveza koju ne odgađamo
Nijedan radnik ispod dostojanstva	Najniža neto plata od 1.500 KM.
Nijedan penzioner ispod poštovanja	Najniža penzija od 1.000 KM.
Nijedno dijete bez ozbiljne podrške	Dječiji dodatak do 350 KM, pomoć pri rođenju do 2.000 KM i porodiljski dodatak.
Nijedan pacijent prepušten čekanju	Najduže deset dana do specijalističkog pregleda u federalnim ustanovama i ugovorenim kapacitetima.
Nijedna javna marka bez traga	Otvoreni ugovori, transferi, imenovanja i jasna odgovornost.

PRVIH 100 DANA FEDERALNE VLADE

Prvih 100 dana nisu ceremonija. To je trenutak kada Vlada pokazuje da zna razliku između obećanja i odluke.

Ugovor	Šta država duguje čovjeku	Kako se mjeri
Plata 1.500 KM	Vlada usvaja paket za rast najniže plate, smanjenje opterećenja rada i zaštitu malih poslodavaca u prelaznom periodu. Paket ide pred Ekonomsko-socijalno vijeće i Parlament.	Objavljena putanja godišnjeg rasta plate do 1.500 KM i fiskalni obračun po sektorima.
Penzija 1.000 KM	Usvaja se zakonodavni plan za dostizanje najniže penzije od 1.000 KM, uz zaštitu stabilnosti fonda penzijskog i invalidskog osiguranja.	Objavljena četvorogodišnja putanja rasta i izvori finansiranja.
Investicije i EU put	Uredba o programu Investicija bez lutanja i Federalnom EU akceleratoru, uz već uspostavljeni Ured Vlade FBiH za evropske integracije.	Javni kalendar rokova, odgovorna institucija za svaki federalni korak i prvi digitalni ulaz za investitora i EU projekat.
Nulta to- lerancija	Paket integriteta za Vladu FBiH, ministarstva, fondove i javna preduzeća.	Otvoreni ugovori, javne nabavke, imenovanja i budžetski transferi u pretraživom formatu.
Cijene i porodična korpa	Obnavlja se i širi sistem zaštite osnovne potrošačke korpe uz javno praćenje cijena.	Sedmični javni pregled cijena osnovnih proizvoda.
Zdravlje	Odluka o maksimalnom čekanju od deset dana na specijalistički pregled i standard onkološkog navigatora u ustanovama mreže.	Javne početne liste čekanja, rokovi po ustanovi, imenovani navigatori i plan preusmjeravanja pacijenta bez dodatnog troška.
Roditelj i posao	Nacrt izmjena Zakona o radu koji uvodi pravo roditelja i njegovatelja da zatraže prilagođen raspored rada kada priroda posla to dopušta.	Objavljen nacrt, rok za odgovor poslodavca i jasan test da pravo ne ostane mrtvo slovo na papiru.
Zelena energija	Uredba za brže priključivanje krovnih solarnih sistema, početak aukcija za nove obnovljive izvore i program energetskih zajednica.	Rokovi za dozvole, priključke i prvi javni poziv.
Sigurnost	Plan jačanja federalnih sigurnosnih kapaciteta, civilne zaštite, kibernetičke otpornosti i transparentnosti institucija u federalnoj nadležnosti.	Javni operativni plan i kvartalni izvještaj o provedbi.

1. VLADAVINA PRAVA. ISTA MJERILA ZA SVE.

Nulta tolerancija na kriminal i korupciju.

Korupcija nije apstraktna riječ. Korupcija je lijek koji ne stigne do pacijenta, posao koji ne dobije najbolji nego podobni, cesta koja je skuplja nego što mora biti i dijete koje odlazi jer ne vjeruje da se pošten rad isplati.

Naš cilj do 2030. je Federacija u kojoj nijedna funkcija ne štiti od istrage, nijedna veza ne poništava zakon, a nijedna marka javnog novca ne nestaje bez traga.

Obaveze do kraja mandata

Šta mijenjamo	Mjerilo 2030.	Prvih 100 dana
Otvoreni javni novac	Sve federalne javne nabavke, ugovori, aneksi, transferi i imenovanja javno pretraživi.	Odluka Vlade o jedinstvenom portalu otvorenih ugovora i transfera.
Integritet javnih preduzeća	Profesionalni upravljački odbori, javni konkursi i kvartalni izvještaji o poslovanju.	Objavljeni kriterijumi za imenovanja i obavezne izjave o sukobu interesa.
Zaštita prijavitelja nepravilnosti	Siguran kanal prijave u svakoj federalnoj instituciji i javnom preduzeću.	Uspostavljanje centralne tačke za prijave i protokol zaštite.
Brža uprava	Digitalna usluga, rok i odgovorna osoba za svaki upravni postupak.	Popis 50 najčešćih usluga i rokovi za njihovu digitalizaciju.
Antikorupcijski učinak	Javna godišnja mapa rizika u nabavkama, transferima i zapošljavanju.	Prvi registar rizičnih postupaka i plan nadzora.

Ko provodi: Vlada FBiH, Federalno ministarstvo pravde, Federalno ministarstvo finansija, Ured Vlade za borbu protiv korupcije, uprave javnih preduzeća i nadležne institucije pravosuđa u okviru svojih ustavnih ovlaštenja.

Evropski standard: EU put BiH mjeri se upravo kvalitetom pravosuđa, javne uprave, finansijske kontrole i borbe protiv korupcije. Zato je poštena država prvi ekonomski program.

Uprava bez šaltera

Administracija nije svrha sama sebi. **Administracija je servis ljudima.** Građanin ne služi sistemu dokumentima, pečatima i čekanjem. Sistem služi građaninu jasnom informacijom, rokom, rješenjem i odgovornom osobom koja se može pronaći.

Uprava bez šaltera. Sva federalna prava i dokumenti online.

Obaveza	Rezultat do 2030.	Prvih 100 dana
Jedan digitalni ulaz	Jedinstveni portal za sve usluge u nadležnosti federalnih organa uprave.	Popis svih federalnih usluga i objava plana digitalizacije po rokovima.
Jedan identitet	Sigurna prijava i kvalifikovani elektronski potpis za građane i preduzetnike.	Sporazum s nadležnim institucijama za interoperabilnost i digitalni potpis.
Jedan predmet	Građanin online vidi status, rok i odgovornu instituciju za svoj zahtjev.	Uvođenje praćenja predmeta za 20 najčešćih federalnih usluga.
Nema papira koji država već ima	Razmjena podataka između federalnih institucija gdje zakon dopušta.	Pravilo jednom dostavljenog podatka i plan interoperabilnosti.
Pomoć svakome	Fizička pomoć u općinama i kantonima za ljude koji ne koriste internet.	Mreža digitalnih pomagača kroz javne službe i centre za podršku.
Pravo na odgovor	Svaki federalni postupak ima objavljen rok, osobu koja odgovara i digitalni trag predmeta.	Javni standard usluge i mjesečni pregled poštovanja rokova.

Digitalizacija ne smije nikoga isključiti. Ona mora posebno pomoći starijima, osobama s invaliditetom, ljudima u povratničkim sredinama i preduzetnicima koji danas plaćaju vrijeme i novac zbog administrativnih prepreka.

2. RAD I DOSTOJANSTVO

Plata od koje se živi.

Čovjek koji radi puno radno vrijeme mora moći platiti račune, kupiti hranu, odgajati dijete i planirati život bez stalnog straha od kraja mjeseca.

Do 2030. najniža neto plata iznosi 1.500 KM.

Polazimo od najniže neto plate od 1.027 KM u 2026. godini. Put do 1.500 KM mora biti predvidiv i pošten prema radniku, ali i održiv za domaću privredu.

Godina	Programska putanja najniže neto plate	Više mjesečno po radniku nego 2026.	Više godišnje po radniku nego 2026.	Mehanizam
2027.	najmanje 1.150 KM	123 KM	1.476 KM	rast plate uz prvo smanjenje opterećenja rada i zaštitu mikroposlodavaca
2028.	najmanje 1.275 KM	248 KM	2.976 KM	nastavak fiskalnog rasterećenja rada i formalizacija sive ekonomije
2029. nepravilnosti	najmanje 1.400 KM	373 KM	4.476 KM	rast produktivnosti, sektorski kolektivni ugovori i podrška izvozniciima
2030. Antikorupcijski učinak	najmanje 1.500 KM	473 KM	5.676 KM	puna provedba paketa dostojanstvenog rada

Šta to znači u kući: radnik koji prima najnižu platu imaće do 2030. **473 KM više svakog mjeseca**, odnosno **5.676 KM** više svake godine u odnosu na najnižu platu od 1.027 KM u 2026. Ako dvoje članova porodice radi za najnižu platu, to je **11.352 KM više godišnje** u porodičnom budžetu.

Kako to ostvarujemo

Reforma	Šta donosi radniku	Šta donosi privredi
Niži teret na rad	Veći neto iznos od svake zarađene marke.	Manji trošak formalnog zapošljavanja.
Nulta tolerancija na rad na crno	Stož, osiguranje i prava za radnika.	Poštenu konkurenciju za poslodavce koji rade legalno.
Kolektivno pregovaranje	Zaštitu sektorskih standarda plata i sigurnosti na radu.	Predvidiva pravila, manje sporova i stabilniju radnu snagu.
Program produktivnosti	Kvalifikaciju, prekvalifikaciju i bolju platu.	Tehnologiju, izvoz i veću vrijednost domaće proizvodnje.

Rad bez ucjene

Nema dostojanstvene ekonomije ako čovjek radi bez ugovora, bez uplaćenog staža, bez prava da se razboli, odmori ili pobuni kada mu se uskraćuje plata. Federacija će zato vezati svaki federalni poticaj, javni ugovor i razvojnu podršku za poštovanje radničkih prava i uredno plaćanje doprinosa. Ko javnim novcem razvija posao, mora javno pokazati da pošteno plaća ljude koji taj posao nose.

Prvih 100 dana: Vlada objavljuje četvorogodišnji kalendar rasta najniže plate, fiskalni obračun i paket za mala preduzeća.

Nijedan radnik ne smije plaćati cijenu reforme, a nijedan pošten poslodavac ne smije biti kažnjen zato što radi legalno.

3. PORODICA I DEMOGRAFSKA SIGURNOST

Kada podržimo porodicu, podržavamo ostanak zemlje.

Demografija nije statistika. Demografija je trenutak kada mladi ljudi odlučuju mogu li imati dijete, hoće li moći platiti vrtić, može li majka ostati uz bebu bez straha od računa i ima li porodica razlog da život gradi ovdje. Zato podrška porodici nije milostinja. To je najvažnije ulaganje Federacije u vlastitu budućnost.

Dijete ne smije biti razlog da porodica siromaši. Dijete mora biti razlog da država stane uz porodicu.

3. PORODICA I DEMOGRAFSKA SIGURNOST

Kada podržimo porodicu, podržavamo ostanak ljudi u džavi.

Demografija nije statistika. Demografija je trenutak kada mladi ljudi odlučuju mogu li imati dijete, hoće li moći platiti vrtić, može li majka ostati uz bebu bez straha od računa i ima li porodica razlog da život gradi ovdje. Zato podrška porodici nije milostinja. To je najvažnije ulaganje Federacije u vlastitu budućnost.

Dijete ne smije biti razlog da porodica siromaši. Dijete mora biti razlog da država stane uz porodicu.

Demografski paket 2027–2030.

Godina	Dječiji dodatak po djetetu koje ostvaruje pravo	Pomoć za novorođeno dijete	Federalni porodijski dodatak tokom prvih 12 mjeseci života djeteta
2027.	250 KM mjesečno	1.250 KM jednokratno	200 KM mjesečno
2028.	275 KM mjesečno	1.500 KM jednokratno	250 KM mjesečno
2029.	300 KM mjesečno	1.750 KM jednokratno	300 KM mjesečno
2030.	350 KM mjesečno	2.000 KM jednokratno	350 KM mjesečno

Šta to znači porodici: dijete koje ostvaruje pravo na dječiji dodatak dobija **1.860 KM više godišnje** u 2030. nego u 2026. Roditelj novorođenog djeteta dobija **1.000 KM više** jednokratne podrške pri rođenju, a majka prima dodatnih **4.200 KM federalne podrške tokom prve godine života djeteta**. To nije zamjena za kantonalnu porodijsku naknadu. To je novi federalni dodatak koji ide direktno porodici.

Prava koja se mogu ostvariti

Pravo	Obaveza do 2030.	Prvi rezultat
Dječiji dodatak	Dodatak do 350 KM, isplata po javnom kalendaru i kvaziuniverzalni model u kojem svako dijete do sedam godina ima pravo bez prihodovnog cenzusa, uz zaštitu djece od sedam do 18 godina po prihodovnom kriterijumu.	Izmjene Zakona o materijalnoj podršci porodicama s djecom i jedinstvena digitalna prijava.

Podrška novorođenom djetetu	Jednokratna pomoć do 2.000 KM, s isplatom u roku od 30 dana od potpunog zahtjeva.	Izmjena uredbe, kalendar isplata i online praćenje predmeta.
Federalni porodiljski dodatak	Dodatak do 350 KM mjesečno za prvih 12 mjeseci života svakog djeteta, uz postojeća kantonalna prava.	Novi namjenski federalni transfer porodici, bez novog šaltera.
Roditelj bez izbora između djeteta i posla	Roditelj djeteta do osam godina i radnik koji pruža redovnu njegu članu domaćinstva imaju pravo zatražiti prilagođen raspored rada ili rad na daljinu kada priroda posla to objektivno dopušta. Poslodavac u pisanom obliku odgovara u roku od 15 dana i obrazlaže svako odbijanje.	Izmjene Zakona o radu FBiH i javno uputstvo za radnike, poslodavce i inspekciju.
Vrtić	Dostupno mjesto i prihvatljiva cijena, prioritet za porodice s nižim primanjima i samohrane roditelje.	Javni poziv za izgradnju i proširenje kapaciteta kroz federalne kapitalne transfere lokalnim zajednicama.
Roditelji njegovatelji	Redovna naknada, zdravstveno i penzijsko osiguranje, bez ponižavajućih procedura.	Digitalni registar prava i kalendar isplate.
Osobe s invaliditetom	Brže ostvarivanje zakonskih prava, pristupačne usluge i podrška samostalnom životu.	Mapa postupaka, rokova i mjesta pomoći u svakom kantonu.
Zaštita od nasilja	Brz i siguran put do policije, zdravstva, socijalne zaštite i sigurne kuće.	Jedinstveni protokol i stalni federalno-kantonalni fond za sigurnu zaštitu.

Budžetsko uporište: početna javna osnova za 2026. iznosi 228 miliona KM za podršku porodicama s djecom i 16 miliona KM za jednokratnu podršku za novorođeno dijete. Programom se u budžetima 2027–2030. uvodi poseban transfer za federalni porodiljski dodatak i podižu postojeći transferi za djecu i novorođenčad. Svaki iznos se godišnje objavljuje po korisniku, ukupnoj obuhvaćenosti i roku isplate. ^{6 9 10}

Prvi dom bez lažnih obećanja

Prvi dom za mladog čovjeka ne smije biti nedostižan san. Federacija neće obećavati poreze koje ne može sama mijenjati. Hoće koristiti instrumente kojima raspolaže: razvojne kreditne linije, kapitalne transfere, javne pozive za priuštiv najam, podršku lokalnim zajednicama koje osiguraju zemljište i jasna pravila protiv špekulacije. Svaki federalni program za stanovanje mora imati javne kriterijume, listu korisnika i zaštitu da podrška ide onome ko u domu stvarno živi, a ne onome ko ga kupuje radi preprodaje.

Mjerilo uspjeha: nijedna porodica ne čeka mjesecima na pravo koje joj pripada, nijedna porodilja ne smije imati manje podrške zato što je rodila u pogrešnom kantonu, nijedno dijete ne smije biti izostavljeno zbog administrativne prepreke, a roditelj ne smije biti prisiljen da bira između brige o djetetu i zadržavanja posla. Ovo nije automatsko pravo na rad od kuće niti mjera koja može ugroziti proizvodnju, zdravlje, saobraćaj ili sigurnost. To je pravo da se zahtjev sasluša, razmotri i na njega odgovori obrazloženo.¹⁷

4. ZAŠTITA PORODIČNOG BUDŽETA

Kad cijena raste, država ne gleda sa strane.

Frižider je najiskreniji test politike. **Zaštićena korpa je već uvedena.** Naš zadatak nije da ponovimo ono što je urađeno, nego da čovjeku damo širu i sigurniju zaštitu: proširiti postojeću korpu sa 100 na najmanje **200 osnovnih proizvoda**, učiniti je vidljivom na polici i provjerljivom na telefonu.

Kad porodica dođe pred policu, mora znati koje su cijene zaštićene i mora ih moći pronaći bez traženja i bez prevare.

Zaštićena korpa od 200 proizvoda do 2030.

Obaveza	Šta čovjek vidi	Rok
Korpa od najmanje 200 proizvoda	Širi izbor hrane, higijene i drugih osnovnih artikala sa najvišom maloprodajnom cijenom.	Nova odluka Vlade i javni spisak do 31. marta 2027. ; puna primjena od 1. jula 2027.
Vidljiva oznaka na polici	Jasna oznaka Zaštićene korpe uz svaki obuhvaćeni artikal, sa prethodnom i zaštićenom cijenom.	Obavezna primjena od 1. jula 2027.
Digitalna usporedba cijena	Građanin vidi gdje je Zaštićena korpa dostupna i po kojoj cijeni.	Prva javna verzija do 30. septembra 2027.
Redovna revizija	Korpa prati stvarne potrebe porodice i promjene na tržištu.	Kvartalna javna revizija od 1. oktobra 2027.
Pojačan nadzor	Brža reakcija na skrivanje artikala, pogrešne oznake i kršenje najviših cijena.	Mjesečni javni izvještaj inspekcija od 1. augusta 2027.

Prvih 100 dana: Federalno ministarstvo trgovine priprema odluku o proširenju Zaštićene korpe na najmanje 200 proizvoda, pravila izbora artikala, javni plan nadzora i digitalna usporedba cijena. Zaštita porodice ne smije zavisiti od dobre volje trgovca. Mora biti jasno pravilo, vidljiva oznaka i javni nadzor.¹¹

5. PENZIJA I POŠTOVANJE

Mirna starost je poštovanje.

Penzioner nije budžetska stavka. To je čovjek koji je radio, plaćao doprinose i gradio zemlju prije nas.

Do 2030. najniža penzija iznosi najmanje 1.000 KM.

Polazimo od najniže penzije od 690,10 KM u 2026. godini. Put do 1.000 KM mora čuvati stabilnost sistema penzijskog i invalidskog osiguranja, ali i priznati da se od penzije mora moći živjeti.

Godina	Programska putanja najniže penzije	Više mjesečno po pensioneru nego 2026.	Više godišnje po pensioneru nego 2026.	Osnova provedbe
2027.	najmanje 775 KM	84,90 KM	1.018,80 KM	usklađivanje, širenje baze doprinosa i zaštita fonda
2028.	najmanje 850 KM	159,90 KM	1.918,80 KM	rast formalne zaposlenosti i ciljane budžetske mjere
2029.	najmanje 925 KM	234,90 KM	2.818,80 KM	nastavak održivog rasta prihoda fonda i socijalna zaštita najugroženijih
2030.	najmanje 1.000 KM	309,90 KM	3.718,80 KM	zakonski zaštićen prag dostojanstvene starosti

Šta to znači u kući: pensioner na najnižoj penziji imaće do 2030. **309,90 KM više svakog mjeseca**, odnosno **3.718,80 KM više svake godine** u odnosu na najnižu penziju od 690,10 KM u 2026. To je novac za lijek, hranu, grijanje i život bez poniženja. Penzija od 1.000 KM je poruka da zemlja pamti rad. Nije privilegija. Nije milostinja. To je granica ispod koje čovjek koji je radio cijeli život ne smije biti gurnut.

Prvih 100 dana: Vlada objavljuje aktuarsku projekciju, zakonodavni plan i javn kalendar godišnjeg približavanja cilju od 1.000 KM.

6. ZDRAVLJE U SREDIŠTU

Liječenje raka ne smije čekati.

Kada čovjek čuje dijagnozu, ne smije dobiti još jednu brigu: gdje će se liječiti, hoće li aparat raditi i koliko će čekati.

Zdravlje u središtu znači da pacijent ne putuje stotinama kilometara zato što sistem nije organizovan.

Četiri linearna akceleratora. Četiri PET CT uređaja. Jedna onkološka mreža za cijelu Federaciju.

Ovo nije nabavka aparata radi aparata. To je obaveza da dijagnoza bude brza, terapija precizna, a liječenje dostupno bez obzira na to da li pacijent živi u Sarajevu, Tuzli, Mostaru, Zenici ili manjim sredinama.

Federalno-kantonalna onkološka mreža 2026–2030.

Obaveza	Rezultat do 2030.	Prvih 100 dana
Četiri linearna akceleratora	Najmanje četiri operativna, savremena kapaciteta u regionalnoj mreži radioterapije, sa obučanim timovima i planom održavanja.	Nezavisna procjena potreba, postojeće opreme, kadra i dostupnosti pacijentima; objava lokacija, troškova, modela finansiranja i rokova.
Četiri PET CT uređaja	Najmanje četiri dostupne regionalne tačke PET CT dijagnostike, sa jedinstvenim uputnim putem i javno praćenim čekanjem.	Nacionalna mapa PET CT potreba, ugovora i lista čekanja; međukantonalni sporazum o upućivanju pacijenata.
Terapija bez prekida	Višegodišnji plan finansiranja prioriternih onkoloških terapija i javno prijavljivanje nestašica.	Registar prioriternih terapija, mjesečni izvještaj o dostupnosti i krizni protokol za prekide.
Najduže 10 dana	Najduže deset dana do specijalističkog pregleda u ustanovama čiji je osnivač Federacija ili za koje Federacija ugovara uslugu; hitna i onkološka stanja rješavaju se po kliničkom prioritetu.	Javne liste čekanja, maksimalni rokovi i obavezno preusmjeravanje u prvi raspoloživi javni ili ugovoreni kapacitet bez dodatnog troška za pacijenta.
Zdravlje bliže čovjeku	Uređeni put pacijenta od doma zdravlja do univerzitetske ili kliničke bolnice.	Jedinstveni klinički protokoli i digitalna e-uputnica za onkološke pacijente.

Dijagnoza bez lutanja	Svaka osoba s novom onkološkom dijagnozom u ustanovi mreže dobija imenovanog kontakt-navigatora i pisani plan sljedećih koraka: nalaz, komisija, termin, terapija i kontrola.	Federalni standard onkološkog navigatora, pilot u dvije ustanove i javno praćenje vremena od potvrđene dijagnoze do prvog plana liječenja.
-----------------------	---	--

Program polazi od stvarnih kapaciteta: KCUS već ima savremene linearne akcelerator, UKC Tuzla je 2026. ugovorio prvi PET CT i dodatni linearni akcelerator, dok se konačni raspored pune mreže utvrđuje kroz stručnu procjenu i otvoreni javni plan. Nema obećanja bez lokacije, kadra, servisa i roka. Pacijent u federalnoj ustanovi ne smije čekati specijalistički pregled duže od deset dana; kada domaći kapacitet nije dostupan, sistem mu mora ponuditi prvi raspoloživi termin bez dodatnog troška i bez administrativnog lutanja.

Pacijent ne smije postati kurir vlastite bolesti

Sistem mora nositi pacijenta, a ne pacijent sistem. Zato će za prioriteta stanja postojati jedinstven put: porodična medicina, digitalna uputnica, termin, nalaz, terapija i kontrola. Ne deset šaltera, deset telefona i deset puta izgubljena dokumentacija. Jedan put liječenja. Jedna odgovornost.

Dijagnoza bez lutanja

Fond solidarnosti danas finansira prioriteta usluge i lijekove, uz kantonalne i stručne komisije. Novi program ne ukida njihovu ulogu. Uvodi ono što u javno predstavljenom federalnom sistemu nije standardizovano: osobu koja pacijentu i porodici daje tačnu informaciju, prati sljedeći korak i sprečava da bolest prati lutanje kroz nalaze, telefone, komisije i termine. Navigator ne odlučuje umjesto ljekara, ne garantuje terapiju koja nije medicinski indicirana i ne zamjenjuje komisiju. On garantuje da pacijent ima čovjeka koji ga vodi kroz sistem.¹⁸

Finansiranje: budžetsko planiranje Federacije i kantona, Fond solidarnosti, namjenska sredstva zdravstvenih osiguranja, transparentna međunarodna finansijska podrška i ugovori koji obuhvataju uređaj, servis, radionuklidnu logistiku, obuku i održavanje tokom cijelog životnog vijeka opreme. Trošak navigatora programira se kroz postojeće organizacione kapacitete ustanova mreže i planove zdravstvenog osiguranja; ne otvara se neograničen novi fond bez javnog kadrovskog plana.

7. ZNANJE I MLADI

Znanje je razlog da ostane i gradi jedinu zemlju koju imamo.

Mlad čovjek ne smije dobiti diplomu kao kartu u jednom smjeru. Mora dobiti znanje, praksu, posao i priliku da ovdje zasnuje porodicu.

Do 2030.

- 1. Prva prilika:** plaćena praksa ili prvi posao za svakog mladog čovjeka koji završi srednju školu, fakultet ili zanat.
- 2. Jedinstvena stipendijska mapa:** svaka stipendija, smještaj i podrška vidljivi na jednom javnom mjestu.
- 3. Zanat i tehnologija:** savremeni programi za energetiku, digitalne vještine, mehatroniku, zdravstvo i naprednu proizvodnju.
- 4. Diploma bez zida:** kraći, digitalizovani postupci priznavanja diploma i kvalifikacija.
- 5. Stanovanje za mlade:** federalno-kantonalni program priuštivog najma i podrške prvoj nekretnini, uz zaštitu od špekulacije.

Mladi ne traže poklon. Traže pošten prvi korak.

Mlad čovjek ne odlazi samo zbog plate. Odlazi kada vidi da za posao treba veza, za stan treba nasljedstvo, za praksu treba poznanstvo, a za dobru ideju nema vrata na koja može pokucati. Zato savez Federacije, univerziteta i privrede mora dati prvi stvarni korak: plaćenu praksu, prvi posao, stipendiju za zanimanje koje zemlji treba i priliku da znanje pretvori u vlastiti posao.

Federalni program	Šta garantuje	Javni test
Prva prilika	Plaćenu praksu ili podržan prvi posao kroz federalne mjere zapošljavanja.	Javna lista poziva, poslodavaca i mladih koji ostaju zaposleni nakon programa.
Zanimanja za zemlju	Stipendije i podršku za zdravstvo, energetiku, digitalne vještine, zanate i naprednu proizvodnju.	Objavljeni deficit profila i rezultat zapošljavanja stipendista.
Ideja bez zida	Povezivanje mladih inovatora s mentorima, industrijom, izvozniciima i EU programima.	Javni poziv i pregled projekata koji su dobili podršku.
Prvi dom	Federalni kapitalni i razvojni instrumenti za priuštiv najam i lokalne stambene projekte.	Jasni kriterijumi, objavljena cijena i lista korisnika bez špekulacije.

Prvih 100 dana: sporazum Vlade, univerziteta, privrede i zavoda za zapošljavanje o programu Prva prilika, sa prvim javnim pozivom u roku od šest mjeseci.

8. SAOBRAĆAJ I POVEZIVANJE

Spajamo zemlju. Spajamo ljude. Spajamo privredu.

Put nije samo asfalt. To je vrijeme koje roditelj vraća porodici, proizvod koji brže stiže na tržište i grad koji više nije predaleko za posao, školu ili bolnicu. Zato se kilometri više ne obećavaju bez ugovora, novca, eksproprijacije i javnog roka.

Nećemo nacrtanu trasu predstavljati kao gotov put. Za svaku dionicu: stanje, novac, rok, izvođač i odgovorna osoba.

Koridor Vc i planirane dionice

Javno objavljeni statusi i modeli finansiranja navedenih dionica polazište su za programsku obavezu pune transparentnosti; svaka promjena mora biti objavljena, a priprema se nikada ne smije predstavljati kao završena izgradnja.^{7 8}

Dionica	Polazna javna faza	Obaveza programa	Budžetsko uporište
Putnikovo Brdo – Medakovo	Aktivno gradilište, 8,5 km.	Kvartalno javno izvještavanje do otvaranja, uz objavu svake promjene ugovornog roka.	Zajam EBRD, grant EU preko WBIF- a, sredstva JP Autoceste FBiH.
Medakovo – Ozimice	Aktivno gradilište, 21,5 km.	Kvartalno javno izvještavanje do otvaranja, uz posebnu javnu kontrolu tunela i petlji.	Zajam EIB, grant EU preko WBIF-a, sredstva JP Autoceste FBiH.
Ozimice – Poprikuše	Javna priprema i tenderske aktivnosti.	Do kraja 2027. objaviti finansijsku konstrukciju, status eksproprijacije i rok ugovaranja ili obrazloženje prepreke.	JP Autoceste, namjenski prihodi od putarine i akcize, međunarodni krediti i grantovi.
Tunel Prenj	Javne tenderske aktivnosti.	Do kraja 2027. javna odluka o fazama, finansiranju, zaštiti okoliša i ugovornom kalendaru; ugovaranje nakon finansijskog zatvaranja.	JP Autoceste, EIB i EBRD, WBIF grantovi, sredstva Budžeta FBiH za pripremu i eksproprijaciju.

Mostar sjever – Mostar jug	Javne tenderske i pripremne aktivnosti.	Do kraja 2027. objaviti usaglašenu projektnu dokumentaciju, imovinsko-pravne korake i plan tendera.	JP Autoceste, Budžet FBiH, međunarodni krediti i EU grantovi.
Mostar jug – Tunel Kvanj i Tunel Kvanj – Buna	Javne tenderske aktivnosti.	Do kraja 2027. objaviti konačni raspored tendera, finansijsku konstrukciju i kalendar radova za dionice spremne za ugovaranje.	JP Autoceste, EIB i EBRD, WBIF grantovi, namjenski prihodi.
Ivan – Ovčari, Ovčari – Prenj i Prenj – Mostar sjever	Projektovanje, eksproprijacija i priprema tendera.	Do 30. juna 2028. za svaku dionicu javno odrediti da li prelazi u ugovaranje, ostaje u pripremi ili mijenja tehničko rješenje.	Budžet FBiH za dokumentaciju i eksproprijaciju, JP Autoceste, krediti i grantovi kada se ispune uslovi.

Druge veze koje ne smiju čekati

Prioritet	Rok provedbe	Mjerljivi rezultat
Željeznica	Godišnji plan od 2027.	Objavljen plan sigurnosti, obnove pruga, putničkog saobraćaja i teretne logistike.
Aerodromi	Prvi poziv do 30. juna 2027.	Transparentni ugovori za linije, broj putnika i ekonomski učinak svake podržane rute.
Sigurni putevi	Program 2027–2030 do 30. septembra 2027.	Ceste do škole, doma zdravlja i industrijskih zona po javnim kriterijumima sigurnosti.
Brze ceste	Prioritetna lista do 31. decembra 2027.	Jasno odvojene dionice u gradnji, u tenderu i u pripremi za Lašvu, Goražde, Bihać i Orašje–Tuzlu.

Zemlja nije povezana kada se na mapi spoje linije. Povezana je kada se ljudima vrati vrijeme.

Koridor, željeznica, aerodrom i brza cesta nisu beton za fotografiju. Oni su minuta koju majka ne provede u koloni, kamion koji ne gubi posao na granici, hitna pomoć koja stiže ranije i privreda koja može izvoziti. Zato ćemo svaki kilometar nazvati njegovim pravim imenom: ugovoren, u radovima, u tenderu ili u pripremi. Bez lažne kilometraže. Bez prisvajanja tuđeg rada. Bez skrivanja kašnjenja.

Prvih 100 dana: javna tabla svih velikih prometnih projekata, sa statusom, rokom, vrijednošću, izvođačem, izvorom finansiranja i odgovornom institucijom. Ako projekat kasni, javnost dobija razlog, korektivni plan i novo odgovorno ime.

Tuzlanska osovina: put prema poslu, tržištu i zemlji

Tuzlanski kanton ne smije više biti najveći industrijski i demografski prostor Federacije koji čeka put kao obećanje. **Brza cesta i autocesta nisu crta na karti. To su vrijeme koje se vraća porodici, sigurniji put do bolnice, brži izlaz robe na tržište i ozbiljnija šansa da posao ostane ovdje.**

Veza	Šta program obavezuje Federaciju da uradi	Javni rok i test istine
Brza cesta Doboj Istok – Gračanica – Šićki Brod	Dovršiti dokumentaciju, prostorne i imovinsko- pravne korake iz federalne nadležnosti te objaviti finansijsku i ugovornu dinamiku.	Do 31. decembra 2027. javna tabla: dokumentacija, eksproprijacija, finansiranje, tender i odgovorna institucija.
Brza cesta Šićki Brod – Dubrave – Kalesija	Voditi projekat kao vezu industrijskih zona, aerodroma, radnih mjesta i izlaza prema istoku zemlje.	Do 31. decembra 2027. objavljen status idejnog i glavnog projekta, prostornog usklađivanja i narednog ugovornog koraka.
Autocesta Orašje – Tuzla	Ubrzati projektovanje i revizije dionica Orašje – Distrikt Brčko i Maoča – Tuzla, uz koordinaciju s Brčko distriktom i svim nadležnim nivoima vlasti.	Kvartalni javni izvještaj od 2027. godine. Nijedna priprema ne naziva se izgradnjom.
Željeznica koja vraća privredu na šine	Izraditi federalni plan obnove pruga, sigurnosti, putničkog i kombinovanog teretnog saobraćaja, s prioritetom industrijskim i logističkim vezama.	Plan do 30. septembra 2027.; javni godišnji izvještaj po pravcu, brzini, sigurnosti i teretnom kapacitetu.

Federalne javne investicije u željeznice već postoje. Program ih pretvara u obavezu kontinuiteta: **svaka marka za šine mora značiti sigurniji put, jaču privredu ili bolju vezu za čovjeka.** Nećemo obećavati kilometar dok za njega nema dokumentacije, izvora novca, rokova i odgovornog imena. ^{29 30}

9. POVRATAK I DOM

Niko ne smije biti gost u vlastitoj zemlji.

Povratak nije ceremonija. Povratak je obnovljen dom, put, voda, škola, posao i sigurnost da je porodica stvarno dobrodošla.

Do 2030.

- program obnove i stanovanja povezan s pristupom poslu i javnim uslugama;
- infrastruktura u povratničkim sredinama po javno objavljenim prioritetima;
- podrška povratničkim obrtima, poljoprivredi i malim preduzećima;
- digitalni registar projekata, korisnika i rokova, uz zaštitu privatnosti;
- godišnji izvještaj o tome koliko je ljudi dobilo stvarnu, a ne samo formalnu podršku.

Povratak mora biti život, a ne protokolarna slika.

Krov bez puta, voda bez posla i obnova bez škole nisu povratak. To je odlaganje problema. Federalna podrška zato mora spojiti dom, infrastrukturu i prihod porodice u jedan program i mjeriti ne samo koliko je zahtjeva obrađeno nego koliko je porodica zaista dobilo uslov da ostane.

Federalni alat	Šta se spaja	Kako građanin provjerava
Jedan poziv za povratak	Obnovu doma, osnovnu infrastrukturu i ekonomsku podršku.	Svaki projekat ima korisnika, rok, izvor novca i status na javnoj mapi.
Posao uz dom	Podršku obrtu, poljoprivredi, opremi i zapošljavanju u povratničkim sredinama.	Objavljen broj otvorenih ili održanih radnih mjesta.
Put do usluge	Prioritetne veze prema školi, domu zdravlja, vodi i tržištu.	Javni redoslijed projekata po stvarnoj potrebi, ne po političkoj podobnosti.

Prvih 100 dana: objava mape potreba povratničkih sredina i jedinstveni poziv koji spaja stambenu, ekonomsku i infrastrukturnu podršku.

10. BORCI I RATNI VETERANI

Poštovanje koje se mjeri sigurnošću, pravom i prilikom.

Borci i ratni veterani nisu protokolarna kategorija koju se pozove samo na obilježavanje datuma. Oni su ljudi koji su branili zemlju, a danas imaju pravo na sigurnost, poštovanje zakona i priliku da od rada žive dostojanstveno. Zahvalnost bez trajne podrške nije politika. To je fraza.

U 2026. godini borački dodatak uspostavljen je kao novo redovno pravo, s polaznom vrijednošću od 1,50 KM po mjesecu provedenom u odbrani. Program ga ne predstavlja kao novo obećanje. Program ga štiti od obezvređivanja i predlaže jasan, javno finansiran rast. Polazna godišnja procjena za iznos od 1,50 KM bila je 234,7 miliona KM. Svako povećanje mora biti unaprijed uračunato u četvorogodišnji fiskalni okvir, a ne ostavljeno kao neispunjena rečenica.²²

Borački dodatak nije milostinja. Boračke zadruge nisu ukras. Zemlja i posao nisu nagrada za vezu. To su obaveze države prema ljudima koji su je branili.

Pet obaveza koje ostaju i kada se ugase kamere

Obaveza	Šta tačno mijenjamo	Kako čovjek vidi rezultat
Borački dodatak koji raste	Borački dodatak se čuva kao trajno pravo, raste sa 1,50 KM na 1,75 KM po mjesecu učešća od 2028., na 1,90 KM od 2029. i na 2,00 KM od 2030., uz zakonski mehanizam redovnog usklađivanja nakon toga.	Svaki korisnik unaprijed zna iznos, datum isplate i pravilo usklađivanja. Nema svake godine novog moljenja za isto pravo.
Boračko porodično poljoprivredno gazdinstvo	Poseban, javno bodovan put unutar federalnih ruralnih podrški za registrovana porodična poljoprivredna gazdinstva čiji je nosilac borac ili član porodice poginulog borca: stado, platenik, pčelarstvo, mehanizacija, prerada, hladnjača, energija i tržište.	Podrška ne završava potpisom ugovora. Objavljuju se proizvodnja, prihod, radna mjesta i opstanak gazdinstva nakon 12 i 24 mjeseca.
Boračke zadruge koje drže ljude zajedno	Stalna federalna linija za dobrovoljne zadruge: zajednička nabavka, prerada, hlađenje, pakovanje, certifikati, nastup na tržištu i ugovorena prodaja.	Zadruga dobija podršku samo ako ima poslovni plan, tržišni put i javno mjerljiv rezultat za članove i porodice.

Jedan predmet za boračka prava	Digitalni status predmeta iz federalne nadležnosti, imenovana kontakt-osoba, potpuna lista dokumentacije i javni standard odgovora.	Borac ne putuje od šaltera do šaltera da sazna gdje mu je zahtjev. Zna broj predmeta, rok i kome se obraća.
Javni račun boračke podrške	Godišnji izvještaj po programu: korisnici, iznos, projekat, rezultat, zapošljavanje i opstanak nakon 12 i 24 mjeseca, uz zaštitu ličnih podataka.	Javnost vidi da li novac ostavlja stado, proizvod, platu i ostanak, a ne samo fotografiju s potpisivanja ugovora.

Boračko porodično poljoprivredno gazdinstvo

Za ovu mjeru koristimo službeni naziv porodično poljoprivredno gazdinstvo. Borački status ne može biti zamjena za dobar projekat, ali može i mora biti priznato mjerilo prilikom kada su ljudi sa istim kvalitetom projekta u istoj startnoj poziciji. Program zato ne stvara zatvoreni krug privilegovanih. Otvara predvidiv, transparentan put za borca koji želi napraviti farmu, podići nasad, preraditi mlijeko, meso, voće ili med i od toga ostaviti posao djeci.

Poseban javni poziv počinje 2027. sa najmanje 3 miliona KM za ulaganja registrovanih porodičnih poljoprivrednih gazdinstava nosilaca boračkog statusa ili članova porodica poginulih boraca. Iznos raste na najmanje 4 miliona KM od 2028. Svaki projekat mora imati stručnu procjenu, tržišni plan i javnu provjeru da li se ulaganje zaista koristi. Mjera se finansira unutar federalnih programa ruralnog razvoja i poljoprivrednih podrški, a ne iz nepostojećeg fonda.²¹

Boračka zadruga kao posao, a ne kao forma

Boračke zadruge već postoje i ranije su bile podržavane kroz federalne cikluse zapošljavanja i samozapošljavanja. Zato program ne obećava „prve zadruge“. On ono što je povremeno pretvara u trajan sistem: od 2027. posebna linija od najmanje 2 miliona KM, od 2028. najmanje 3 miliona KM godišnje, za zadruge koje okupljaju borce i njihove porodice oko stvarne proizvodnje i tržišta.²³

Prednost imaju projekti koji spajaju više ljudi: zajedničku hladnjaču, mljekaru, sušaru, pčelarski centar, pakovanje, preradu, zanatsku radionicu ili ugovorenu prodaju. Nema novca za zadrugu koja postoji samo na papiru. Postoji podrška za zadrugu koja povećava prihod članova, drži ljude u mjestu i ima kupca za svoj proizvod.

Boračka sigurnost nije jednokratna odluka

Federacija već finansira pravnu pomoć, socijalno-ekonomske programe, liječenje i pojedine stambene instrumente. Program te oblike ne briše i ne prisvaja kao novu mjeru. On uvodi pravilo da svaki godišnji program bude javno provjerljiv i da podrška ne zavisi od toga ko zna koga, nego od prava, roka i rezultata.²⁴

Prvih 100 dana: Vlada donosi odluku o četvorogodišnjem fiskalnom okviru rasta boračkog dodatka, osniva Borački ekonomski sto sa predstavnicima registrovanih zadruga, porodičnih poljoprivrednih gazdinstava i resornih ministarstava, te objavljuje prvi objedinjeni kalendar javnih poziva za boračke zadruge, boračka porodična gazdinstva i druge federalne mjere samozapošljavanja.

11. EKONOMIJA KOJA NAGRAĐUJE RAD

Mali posao nije mali život.

Ekonomija vrijedi onoliko koliko čovjek od svog rada može živjeti. Zato ne nudimo ekonomiju za konferencije, nego ekonomiju za platu, račun, radionicu, farmu, izvoz i prvi posao.

Konkretna obaveza prema radu i domaćem poslu

Program	Rok do 2030.	Šta čovjek dobija
Start bez zida	Do 31. decembra 2027. digitalni postupak za registraciju obrta i osnovne federalne dozvole.	Manje šaltera, manje troška i jasniji početak posla.
Mikroinvesticija	Prvi javni poziv do 31. maja 2027., zatim svake godine.	Brzi grantovi i povoljni krediti za opremu, digitalizaciju i energetska efikasnost.
Izvoz bez lutanja	Jedinstveni servis pokrenut do 30. septembra 2027.	Pomoć za standarde, certifikate, EU pozive i nastup na tržištima.
Prva prilika	Prvi poziv do 30. juna 2027.	Plaćena praksa ili prvi posao za mlade koji završe školu, fakultet ili zanat.
Hrana iz naše zemlje	Program domaćih lanaca vrijednosti od 2027.	Skladište, prerada, kvalitet i tržište za proizvođača hrane.
Mala farma, velika sigurnost	Od 2028. najmanje 20 posto federalne linije ruralnog razvoja rezervisano je za registrovana porodična poljoprivredna gazdinstva koja prvi put ulažu u proizvodnju, preradu ili prodaju.	Manje borbe za obrazac, više opreme, stada, nasada i sigurnosti da se ostane na zemlji.
Zemlja koja rađa	Javna mapa državnog poljoprivrednog zemljišta i zajednička pravila za otvorene kantonalne pozive za stočarstvo, pašnjake i trajne nasade.	Zemlja više nije tajna ni plijen. Svako vidi šta postoji, ko koristi i pod kojim uslovima.
Nasad koji ostaje	Regionalni plan trajnih nasada od 2028., prilagođen zemljištu, vodi, klimi i tržištu svake proizvodne cjeline.	Poticađ prati ono što na tom području može dati plod, posao i prihod i nakon deset godina.

Hladni lanac za selo	Zajednički projekti hlađenja, skladištenja, sortiranja i prerade za više registrovanih gazdinstava od 2027.	Manje propadanja hrane, jača pregovaračka cijena i proizvod koji može do kupca bez posredničkog ucjenjivanja.
Mladi poljoprivrednik	Poseban godišnji poziv od 2027.	Podrška za prvi hektar, prvu farmu, opremu i tržište.
Plaćanje na vrijeme	Javni registar rokova plaćanja federalnih institucija i javnih preduzeća do kraja 2027.	Manje gušenja malih firmi neplaćenim računima.

Hrana, zemlja, ostanak

Nijedna porodica ne treba otići sa sela zato što je zemlja prazna, podsticaj kasni, a mlijeko, meso, voće i povrće nemaju put do kupca. Poljoprivreda nije usputni resor. Ona je pitanje cijene hrane, sigurnosti porodice, života u selu i sposobnosti zemlje da se prehrani kada tržište postane nesigurno.

Za javni program koristimo službeni bosanski naziv: **porodično poljoprivredno gazdinstvo**. To je porodica koja radi zemlju, drži stoku, podiže nasad i proizvodi za tržište, upisana u Registar poljoprivrednih gazdinstava i Registar klijenata. Takvo gazdinstvo više ne smije biti najmanji glas u redu za podršku.¹⁹

Poticaj ne smije biti vijest u aprilu. On mora biti plan prije sjetve, prije jagnjenja, prije sadnje i prije kredita.

Pet poteza za zemlju koja hrani

Potez	Šta se mijenja	Kako se mjeri
Poticaj prije sezone	Nacrt godišnjeg programa podrški objavljuje se do 30. septembra prethodne godine, a konačna odluka najkasnije 15 dana nakon usvajanja federalnog budžeta.	Javni kalendar: poziv, obrada, odluka i isplata za svaku proizvodnju.
Mala farma, velika sigurnost	Od 2028. najmanje 20 posto federalne linije ruralnog razvoja namjenjuje se samo registrovanim porodičnim poljoprivrednim gazdinstvima za prvi ozbiljan korak: stado, platenik, opremu, higijenu, preradu, energiju ili tržište.	Objavljen broj malih gazdinstava koja su prvi put dobila podršku, iznos i rezultat ulaganja.

Nasad koji ostaje	Podrška za trajne nasade veže se za javni agroregionalni plan: voda, tlo, klima, tržište i preradni kapaciteti određuju šta se podstiče u pojedinoj regiji.	Svaka regija ima javno objavljene prioritete proizvodnje i godišnji pregled novih nasada.
Pašnjak za stado	Federacija priprema zakonodavni i finansijski okvir za javnu mapu državnog poljoprivrednog zemljišta i otvorene kantonalne pozive za pašnjake i stočarsku proizvodnju.	Javna mapa slobodnog zemljišta, poziva, ugovora, korisnika i kontrole korištenja.
Hladni lanac za selo	Prednost imaju zajedničke prijave registrovanih gazdinstava, zadruga i proizvođačkih organizacija za hlađenje, skladištenje, sortiranje i malu preradu.	Objavljen kapacitet, broj proizvođača koji ga koriste i količina hrane koja nije propala.

Zemljište nije politički plijen. Zakon već predviđa da kantonalne vlade, putem javnog konkursa ili javnih ponuda, odlučuju o koncesijama na državnom poljoprivrednom zemljištu. Za stočarstvo, pašnjake i višegodišnje nasade zakon predviđa koncesije od 25 do 50 godina. Federacija neće obećavati ono što kanton odlučuje. Federacija će uraditi ono što može: uspostaviti javnu mapu, predložiti jednaka minimalna pravila transparentnosti, vezati federalnu infrastrukturnu podršku uz otvoren postupak i tražiti da zemlja služi radu, stadu i hrani, a ne špekulaciji.²⁰

Prehrambena samodostatnost nije parola da ćemo proizvoditi sve. To je odluka da za hranu koju možemo uzgojiti, preraditi i sačuvati ovdje više ne budemo ravnodušni. Zato ćemo svake godine javno pokazati gdje smo zavisni od uvoza, gdje imamo kapacitet, šta je posađeno, šta je proizvedeno i gdje je hrana izgubljena jer nije imala hladnjaču, skladište ili tržište.

Prvih 100 dana: Vlada objavljuje nacrt stalnog kalendara poljoprivrednih podrški, pokreće radnu grupu za javnu mapu državnog poljoprivrednog zemljišta s kantonima, objavljuje način izrade agroregionalnog plana trajnih nasada i otvara javne konsultacije s porodičnim poljoprivrednim gazdinstvima, zadrugama, stočarima i prerađivačima.

Hrana koja ima ime, put i cijenu

Poljoprivrednik ne smije ostati sam između njive i police. **Hrana iz naše zemlje mora imati vodu, znanje, certifikat, hladni lanac, preradu i kupca.** Zato pored poticaja uvodimo put proizvoda od gazdinstva do tržišta.

Obaveza	Šta se mijenja	Kako se mjeri
Voda za hranu	Federalni plan malih sistema navodnjavanja, zadržavanja vode i zaštite od suše, sa prioritetom u područjima gdje voda odlučuje o opstanku proizvodnje.	Javni registar podržanih sistema, hektara pod navodnjavanjem i korisnika.
Domaće u javnoj kuhinji	Dobrovoljni federalno-kantonalni model koji spaja registrovane proizvođače s vrtićima, školama, bolnicama i javnim kuhinjama kroz zakonite, otvorene nabavke.	Objavljen broj ustanova koje su pristupile, vrijednost domaće nabavke i broj lokalnih dobavljača.
Preradi pa prodaj	Poseban put za male mljekare, sušare, pakovanja, sokove, mesne i voćne prerađevine, uz standard kvaliteta i tržišni plan.	Broj podržanih prerada, proizvoda sa standardom i radnih mjesta koja ostaju nakon 24 mjeseca.
Osigurana njiva i farma	Šire sufinansiranje osiguranja od suše, grada, mraza i bolesti, uz jednostavnu digitalnu prijavu štete.	Javni pregled polisa, prijavljenih šteta i vremena do isplate.
Organska BiH	Višegodišnja podrška certifikovanju, kontroli kvaliteta, brendiranju i izvozu organske hrane.	Broj certificiranih gazdinstava, proizvoda i tržišta na kojima se prodaju.

Reindustrijalizacija: novi posao na zemlji koja je nosila zemlju

Nećemo obećavati povratak fabrika koje više nemaju tržište. **Obećavamo da nijedna industrijska i rudarska zajednica neće biti ostavljena sama kada se stari model mijenja.** Znanje radnika, postojeća infrastruktura, zemljište i energija moraju postati osnova za novu proizvodnju, a ne razlog za odlazak.

Program	Šta Federacija radi	Javni rezultat
Industrijska mapa novog posla	Objavljuje registar neiskorištenih industrijskih i rudarskih lokacija, infrastrukture, kvalifikacija i mogućnosti prenamjene.	Javni pregled lokacije, vlasništva, ograničenja, potrebne sanacije i mogućeg pravca razvoja.

Ugovor s radnikom	Svaki federalno podržan tranzicijski projekt mora imati plan prekvalifikacije, zaštite prava, zapošljavanja i podrške porodicama radnika.	Broj ljudi u obuci, novo zaposlenih i zadržanih radnika nakon 12 i 24 mjeseca.
Zemlja za novu proizvodnju	Prednost preradi hrane, energetske opreme, metalu, logistici, reciklaži, digitalnoj proizvodnji i zanatima koji stvaraju izvoznu vrijednost.	Javni ugovor o radnim mjestima, platama, domaćim dobavljačima i povratu podrške ako rezultat izostane.
Sunce na rekultivisanoj zemlji	Solarna ulaganja na već degradiranim i rekultivisanim lokacijama, uz prethodnu stručnu provjeru i lokalnu korist.	Javno objavljena lokacija, okolišni uslovi, priključak, lokalna korist i plan zapošljavanja.

Pravedna tranzicija nije zatvaranje radnog mjesta i otvaranje prezentacije. To je siguran prelaz: doprinosi i prava radnika, nova vještina, nova proizvodnja i zajednica koja ima prihod i kada se promijeni energetska sistem.³³

Investicija bez lutanja

Sve što Federacija vodi, na jednom mjestu. Jedan predmet. Jedan rok. Jedno odgovorno ime.

Najskuplja riječ u ekonomiji nije plata. To je čekanje. Čekanje da se jedan papir prenese iz jedne kancelarije u drugu.

Čekanje da investitor sazna šta mu još nedostaje. Čekanje koje često ne ubije projekat glasno, nego ga tiho preseli preko granice.

Investicija bez lutanja nije povlastica za odabrane i nije obećanje da Federacija može ukinuti općinske, kantonalne ili državne postupke. To je javni ugovor: za svaki postupak iz federalne nadležnosti postoji jedan ulaz, ime odgovorne osobe, rok koji se vidi i razlog koji se mora objasniti kada se ne ispuni.

Investitor ne traži prečicu. Traži da država zna svoj posao.

Jedna zemlja regiona pokazala je koliku snagu ima model u kojem strateški projekat ne luta između deset vrata: kroz takav sistem otvoren je put projektima vrijednim više milijardi eura. Ali regionalno iskustvo nosi i upozorenje. Brzina bez javnih kriterijuma može postati privilegija, a ured bez odgovornosti novo usko grlo. Zato Federacija neće prepisivati tuđi model. Uzet ćemo ono što radi: jedan predmet, jedna koordinacija, mjerljivi rokovi i stalna podrška investitoru. Odbacit ćemo ono što ne valja: zatvorene dogovore, šutnju kao odobrenje i bilo kakvu korist na štetu okoliša, javnog interesa ili prava trećih osoba.

Šta investitor stvarno dobija

Korak	Standard mjere	Šta to znači za posao i radna mjesta
Prvih 48 sati	Svaki uredan zahtjev za obuhvaćeni federalni postupak dobija jedinstveni broj predmeta, imenovanog voditelja i potvrdu prijema.	Investitor od prvog dana zna ko vodi predmet i gdje dobija odgovor.
Pet radnih dana	Digitalni sistem ili nadležni organ potvrđuje da li je predmet potpun i navodi samo ono što stvarno nedostaje.	Nema vraćanja predmeta u krug zbog informacije koju je država mogla tražiti odmah.
Jedan predmet	Zahtjevi, mišljenja, dopune, rokovi i odluke vode se u jednom federalnom digitalnom predmetu.	Nema više nošenja istog dokumenta od šaltera do šaltera.
Rok koji se vidi	Građanin i investitor vide zakonski rok, trenutnu fazu, odgovorni organ i svako kašnjenje.	Kašnjenje više nije tajna. Ono ima ime, datum i javno objašnjenje.
Ulaganje koje zaslužuje pomoć	Ubrzana koordinacija ide projektima s jasno provjerljivim javnim učinkom: nova radna mjesta, veće plate, izvoz, domaći dobavljači, tehnologija, energetska efikasnost ili razvoj nerazvijenih sredina.	Prednost ne dobija poznanstvo. Dobija projekat koji zemlji ostavlja veću vrijednost.
Pravila koja štite ljude	Nema automatskog odobrenja šutnjom uprave kada se odlučuje o sigurnosti ljudi, okolišu, javnom interesu ili pravima trećih osoba.	Brzina nije dozvola da se preskoči zakon.

Četiri vrata kroz koja ne prolazi privilegija

Prvo, svaki projekt koji traži koordiniranu podršku objavljuje vlasničku strukturu, broj planiranih radnih mjesta, raspon plata, izvoznu ili razvojnu korist, tražene podsticaje i status svih federalnih odluka. Drugo, projekat ne dobija status po političkoj preporuci, nego po unaprijed objavljenim kriterijumima. Treće, svaki podsticaj se veže za ugovoreni rezultat i vraća se ako rezultat izostane. Četvrto, javnost dobija mjesečnu tablu: koliko je predmeta ušlo, koliko je riješeno, gdje su kašnjenja i šta je Federacija uradila da ih ukloni.

To je razlika između zemlje koja moli investitora i zemlje koja mu nudi red, znanje, radnike i ozbiljnu instituciju.

Ne obećavamo da će svaki projekat biti odobren. Obećavamo da nijedan kvalitetan projekat neće propasti zato što se Federacija nije znala organizovati.

Prvih 100 dana: Vlada donosi uredbu o programu Investicija bez lutanja, objavljuje katalog prvih federalnih postupaka, javne kriterijume za uključivanje projekata, obrazac jedinstvenog predmeta, standard prvih 48 sati i listu odgovornih rukovodilaca. Paralelno objavljuje poziv kantonima i općinama da se priključe kroz sporazume o razmjeni statusa predmeta, bez zadiranja u njihove ustavne nadležnosti.

Pravna sigurnost bez opasnih prečica: šutnja uprave ne može automatski postati odobrenje tamo gdje se odlučuje o sigurnosti ljudi, okolišu, javnom interesu ili pravima trećih osoba. Umjesto toga, za federalne postupke uvodimo obaveznu eskalaciju, pisano obrazloženje kašnjenja i odgovornost rukovodioca. Pravo investitora na brz odgovor nikada ne smije ugroziti pravo građana na siguran prostor, čist zrak i zakonitu odluku.^{12 16}

Domaća proizvodnja je pitanje slobode

Zemlja koja zna napraviti lijek, mašinu, hranu, energiju, alat i izvozni proizvod ima više slobode da odlučuje o svojoj budućnosti. Zato podržavamo rad koji stvara vrijednost, a ne privilegiju. Federalni poticaj neće biti nagrada za poznanstvo. Biće ugovor: javni novac za novo radno mjesto, veću platu, izvoz, novu opremu, domaći lanac dobavljača ili niži račun za energiju.

Prvih 100 dana: paket za uklanjanje najmanje 20 administrativnih prepreka za obrt, odluka o programu Mikroinvesticija, sporazum o programu Prva prilika i javni kalendar svih poticaja za privredu i poljoprivredu.

12. ENERGETSKA NEZAVISNOST I ČIST OKOLIŠ

Naša energija. Naša sigurnost.

Energetika nije samo kilovat i tarifa. To je svjetlo u kući, grijanje u školi, aparat u bolnici, pogon koji radi, plata koja stiže i zemlja koja u krizi ne ostaje vezana za jedan izvor, jednu rutu ili jedan zastarjeli sistem.

Naša energija. Naša sigurnost.

Energetska neovisnost ne znači da se zatvaramo od svijeta. Znači da Federacija ima više domaće čiste proizvodnje, mrežu koja je može primiti, strateške rezerve, više pravaca snabdijevanja i javna preduzeća koja se obnavljaju u interesu ljudi i privrede.

Sedam sigurnosti do 2030.

Sigurnost	Obaveza do 2030.	Šta čovjek vidi
Pouzdana struja	Javni plan oporavka proizvodnje, mreže i ulaganja za EP BiH i EP HZHB, uz objavljene projekte, rokove, rezultate i zaštitu javnog interesa.	Manje rizika da domaćinstvo, bolnica ili fabrika plaćaju cijenu zapuštenog sistema.
Sunce na krovu	Jedinstveni rokovi za prosumere, jednostavniji priključak i posebni javni pozivi za kuće, škole, bolnice, farme, hale i javne zgrade.	Čovjek zna uslov, cijenu, rok i status priključka bez lutanja po šalterima.
Energija zajednice	Najmanje jedan javni poziv godišnje za energetske zajednice građana, općina i malih preduzeća, sa pomoći ljudima koji sami ne mogu finansirati početno ulaganje.	Zajednica može proizvoditi, trošiti, skladištiti i dijeliti energiju gdje zakon dopušta.
Mreža koja prima budućnost	Plan jačanja distributivne i prijenosne mreže na uskim grlima za solare, vjetar, javne zgrade i industriju.	Rok priključka i razlog svakog kašnjenja javno su vidljivi.
Tri plinska pravca	Javni federalni plan za južnu, sjevernu i zapadnu interkonekciju, reverzibilnost sistema i skladištenje, u okviru ustavnih nadležnosti i uz koordinaciju sa državnim, kantonalnim i međunarodnim partnerima.	Zemlja nije zavisna od jednog ulaza i jedne tačke rizika.

Naftne rezerve koje štite život	Razvoj skladišnih kapaciteta i logistike Operatora- Terminali Federacije i NTF Ploče, sa javnim planom sigurnosti, željezničke veze i kontinuiteta snabdijevanja.	Gorivo i grijanje imaju veću sigurnost kada tržište ili granice postanu nesigurne.
Voda koja proizvodi, ali i živi	Javna karta postojećih malih hidroenergetskih postrojenja, dozvola i uticaja; prioritet modernizaciji postojećih kapaciteta, degradiranim lokacijama i tehnički održivim rješenjima uz punu zaštitu prirode.	Nema skrivenih projekata, nema gradnje bez procedure, okolišne procjene, javnog uvida i lokalne koristi.

Solari za dom, školu, farmu i posao

Zakon FBiH već je otvorio put prosumerima, energetske zajednicama, neto mjerenju, neto obračunu i tržišno transparentnim aukcijama. Naš posao je da pravo koje postoji postane usluga koju čovjek može ostvariti bez čekanja i bez veze. ²⁶

Program	Prvi rezultat	Mjerilo 2030.
Krov koji vraća račun	Jedinstveni digitalni obrazac i rokovi za male solarne sisteme.	Javni pregled zahtjeva, priključaka, rokova i procijenjene uštede za korisnika.
Sunce za javnu uslugu	Program solarizacije škola, bolnica, domova zdravlja, javnih ustanova i vodovoda uz javni prikaz računa prije i poslije.	Svako ulaganje pokazuje koliko energije proizvodi i koliko javnog novca štedi.
Energija za farmu	Poziv za solarne sisteme, rashladne kapacitete i energetske efikasnost na porodičnim gazdinstvima i zadrugama.	Manji trošak proizvodnje, manje propadanja hrane i više domaće prerade.
Mreža bez blokade	Javno mapiranje kapaciteta i plan investicija za priključivanje novih proizvođača.	Objavljena uska grla, rokovi sanacije i broj riješenih zahtjeva.

Mala hidroenergija bez starih grešaka

Voda je javno dobro, ne prazna parcela za zatvoreni posao. Zato program ne daje blanko obećanje o novim malim hidroelektranama. Daje **plan vode i energije**: potpuni javni registar postojećih objekata i dozvola, nezavisnu procjenu tehničkog stanja, prioritet obnovi postojećih kapaciteta i mogućnostima na već degradiranim infrastrukturnim lokacijama, uz obaveznu zaštitu zaštićenih područja, ekološkog protoka, pitke

vode i prava lokalne zajednice.

Nema projekta bez četiri potpisa javnosti: okolišna procedura, javni uvid, karta uticaja i objavljena lokalna korist.

Energija nikada ne smije biti razlog da selo ostane bez rijeke, vode ili dostojanstva.

Energija koja ne ostavlja radnika

Energetska tranzicija mora smanjiti zagađenje, ali ne smije proizvoditi napuštene ljude. U Tuzli, Zenici, Banovićima i svakoj zajednici koja je decenijama nosila energetske teret, federalna podrška spaja rekultivaciju, solarne projekte, prekvalifikaciju, zaštitu prava i novu proizvodnju. **Nijedan federalno podržan tranzicijski projekat bez plana za radnike i porodice.** ³³

Prvih 100 dana

Akt	Šta se donosi	Javni trag
Energetski račun Federacije	Objedinjena javna mapa proizvodnje, mreže, potrošnje, projekata, rizika i rokova za elektroenergetski sistem, gas i naftne terminale.	Građanin vidi gdje sistem traži ulaganje i ko je odgovoran.
Solarni rok	Uredba o jedinstvenom postupku i rokovima za male solarne sisteme i energetske zajednice.	Digitalni ulaz, status predmeta i javni pregled rokova priključka.
Tri pravca sigurnosti	Plan provedbe južne, sjeverne i zapadne interkonekcije, skladišta gasa i reverzibilnosti sistema.	Objavljena faza, nosilac, uslov, rok i izvor novca za svaki korak.
Rezerve koje štite	Plan terminala, skladišta, željezničke logistike i kontinuiteta snabdijevanja energijom.	Javni izvještaj o kapacitetu, sigurnosnim standardima i investicijskoj dinamici.
Voda i energija	Odluka o javnoj karti malih hidroenergetskih objekata i proceduri provjere uticaja.	Javna karta i pravilo da nema prečica preko prirode i zajednice.

Energetski sistem Federacije već ima javno identificirane izazove u proizvodnji, tranziciji, gasu i terminalima. Zato ovaj program ne počinje obećanjem da se sve može riješiti preko noći. Počinje obavezom da se sistem izvuče na svjetlo: **projekat, novac, rok, radnik i odgovor.** ²⁵

13. TURIZAM KOJI OSTAVLJA POSAO

Zemlja u kojoj se ostaje duže.

Turizam nije razglednica koja traje vikend. Turizam je posao za porodicu, prihod za selo, razlog da se obnovi kuća, sačuva rijeka, otvori radionica, prodaja domaća hrana i da mlada osoba vidi priliku ovdje.

Ne želimo da se turizam ovoj zemlji događa. Želimo da ga planiramo, vodimo i da korist ostaje ljudima.

Federacija već ima strategiju razvoja turizma i javne transfere za infrastrukturu, održivu ponudu, manifestacije, prometnu dostupnost i agroturizam. Program 2026–2030 podiže tu osnovu u model **Turizam 365**: svaki kraj dobija razlog da gost ostane duže, potroši više i vrati se, a zajednica dobija posao koji ne nestaje kada se ugase kamere.^{27 28}

Turizam 365: pet razloga da se ostane duže

Program	Šta stvaramo	Kako se mjeri
Sarajevo 365	Transparentan investicijski okvir za cjelogodišnji centar zabave, kulture, sporta, kongresa i porodičnih sadržaja u Sarajevu, uz javni interes, prometnu povezanost, okolišne uslove i privatno ulaganje.	Javni poziv, objavljena vlasnička struktura, investicijski plan, broj cjelogodišnjih radnih mjesta i dostupnost sadržaja.
Planina 365	Federalni program planinske i zimske ponude: sigurnost na stazama, pristupačnost, javni prijevoz gdje je moguć, spasilačke službe, škole sporta, domaća hrana, porodični sadržaji i ljetni život planine.	Objavljeni plan po destinaciji: broj sigurnosnih ulaganja, legalnih domaćina, noćenja, radnih mjesta i sadržaja koji rade i kada nema snijega.
Selo koje zarađuje	Federalni poziv za eko-sela, seoska domaćinstva, planinarske domove, kuće za odmor, kampove, jahačke, biciklističke, ribolovne i autentične gastronomske sadržaje.	Broj podržanih domaćinstava, noćenja izvan glavne sezone, prihod koji ostaje lokalnoj porodici i standard održivosti.
Put hrane i vode	Turističke rute koje spajaju domaću hranu, vinarije, voćnjake, pčelare, rijeke, jezera, planine, kulturu i zanate.	Broj certificiranih ruta, lokalnih dobavljača i proizvoda koji se prodaju direktno gostu.

Festival koji ima sezonu	Podrška događajima koji imaju mjerljiv broj gostiju, noćenja, domaćih dobavljača, pristupačnost i plan da se događaj pretvori u stalni turistički proizvod.	Javni rezultat svakog podržanog događaja, ne samo lista dobitnika.
Jedna karta zemlje	Digitalna mapa smještaja, ruta, javnog prijevoza, događaja, pristupačnosti i sigurnosti, s otvorenim podacima za lokalne biznise.	Portal radi na najmanje bosanskom i engleskom jeziku, uz javne podatke o posjetama i kvalitetu usluge.

Zimski turizam: planina radi i kada se vrijeme promijeni

Zimski turizam nije samo žičara i vikend na snijegu. To su sigurne staze, uređeni pristup, spasilačke ekipe, djeca koja mogu učiti sport, planinska kuća koja radi legalno, domaća hrana koja ima kupca i sadržaj koji traje cijele godine. Zato **Planina 365** ne mjeri uspjeh samo brojem dana sa snijegom. Mjeri ga brojem sigurnih gostiju, noćenja, lokalnih poslova, domaćih dobavljača i ljetnih, jesenskih i proljetnih sadržaja kada se sezona promijeni.

Federacija neće odlučivati umjesto planinskih općina, kantona, upravitelja skijališta ili zaštitnika prirode. Hoće otvoriti federalni okvir i pozive za sigurnost, obuku, održivu infrastrukturu, planinsko spašavanje, energetska efikasnost, javnu dostupnost i povezivanje s domaćom hranom. Nijedan projekt ne dobija podršku ako nema okolišni standard, plan sigurnosti i dokaz da prihod ostaje lokalnoj zajednici.

Ruralni turizam: kada selo nije kulisa

Eko-selo nije nekoliko drvenih kućica i tabla na cesti. To je porodica koja ima vodu, čistu prirodu, legalan smještaj, domaću hranu, sigurnu stazu, digitalnu vidljivost i prihod koji joj dopušta da ostane. Zato podrška ide samo projektima koji spajaju smještaj, lokalni proizvod, okolišni standard, sigurnost gosta i najmanje dva lokalna dobavljača kada je to moguće.

Pravilo ruralnog turizma: federalni novac ne plaća fasadu bez života. Plaća sadržaj koji otvara posao, čuva prirodu, kupuje domaće i produžava sezonu.

Prvih 100 dana

Akt	Šta se radi	Javni rezultat
Turizam 365	Objavljuje se federalna mapa destinacija, sezonalnosti, potreba infrastrukture i razvojnih prilika.	Svaki kanton i lokalna zajednica vide put prijave, kriterijume i mogući turistički proizvod.

Sarajevo 365	Formira se stručni tim za transparentan investicijski okvir i dijalog s Gradom Sarajevo, Kantonom Sarajevo i privatnim sektorom.	Javni koncept, analiza javnog interesa i otvoren put za investicijski postupak bez skrivene pogodbe.
Selo koje zarađuje	Objavljuje se prvi javni poziv za ruralne turističke proizvode povezane s domaćom hranom i zaštitom okoliša.	Liste korisnika, kriterijumi, iznosi i rezultati objavljuju se javno.
Vještina za gosta	Program obuke za domaćine, kuhare, vodiče, digitalni marketing, strane jezike i sigurnost u turizmu.	Broj polaznika koji pokrenu ili unaprijede legalnu turističku uslugu.

14. KULTURA, SPORT I PRILIKA

Zajednica je jača kada svako dijete ima gdje da pripada.

Knjiga, scena, klub i teren nisu sporedne stvari. Oni drže mlade uz zajednicu, otvaraju talenat i stvaraju gradove u kojima se želi živjeti.

Do 2030. svako dijete ima dostupnu sportsku i kulturnu priliku u svojoj zajednici, kroz obnovu infrastrukture, transparentne grantove, podršku lokalnim klubovima i ustanovama kulture te program kulturne mobilnosti između kantona.

Mjesto kojem dijete pripada znači ostanak.

Kultura i sport nisu trošak kada se mjeri životom zajednice. Oni su prva odbrana od usamljenosti, nasilja, ovisnosti i osjećaja da nigdje ne pripadaš. Federacija će javni novac usmjeravati prema djeci, talentu, dostupnosti i rezultatu, a ne prema zatvorenim krugovima.

Federalna obaveza	Šta se mijenja	Kako se vidi rezultat
Otvoren novac za kulturu i sport	Svaki konkurs, žiri, korisnik i iznos dostupni javnosti.	Javni registar od prijave do završnog izvještaja.
Dijete u centru	Prioritet programima koji djeci i mladima otvaraju klub, scenu, biblioteku i teren.	Broj djece i općina koje su dobile dostupnu priliku.
Talenat bez adrese	Podrška talentu iz malih sredina, povratničkih zajednica i porodica koje ne mogu same finansirati razvoj.	Objavljeni kriterijumi i pregled korisnika po regijama.

Prvih 100 dana: javni registar federalne podrške kulturi i sportu, sa jasnim kriterijumima, korisnicima i rezultatima.

15. JAVNA SIGURNOST I CIVILNA ZAŠTITA

Kad vatra krene prema kući, država mora biti već tamo.

Sigurnost počinje onda kada se čovjek ne boji. Kada žena prijavi nasilje. Kada dijete ide u školu. Kada rijeka raste. Kada se požar približi selu, kući ili šumi.

Dva air traktora. Jedan sistem zaštite. Nula izgubljenog vremena.

Dva air traktora nisu fotografija za sezonu požara. Oni su dio sistema koji uključuje pilote, održavanje, gorivo, bazu, vatrogasce na zemlji, komunikaciju s kantonima, civilnu zaštitu i jasan lanac komandovanja.

Sigurna zajednica 2026–2030.

Obaveza	Rezultat do 2030.	Prvih 100 dana
Dva air traktora	Dva operativna vatrogasna aviona u sistemu civilne zaštite, sa certificiranim posadama, ugovorenim održavanjem i godišnjim planom spremnosti.	Javna studija modela nabavke ili dugoročnog operativnog ugovora, plan baza, procjena troškova životnog ciklusa i zajednički protokol s kantonima.
Brži odgovor na požare	Jedinstvena operativna slika požara i koordinacija zračnih i zemaljskih snaga.	Federalno-kantonalni protokol aktiviranja, digitalni operativni centar i zajednička vježba prije ljetne sezone.
Zaštita od nasilja	Dostupan, brz i siguran odgovor za svaku žrtvu nasilja u porodici.	Jedinstveni protokol policije, zdravstva, socijalne zaštite i sigurnih kuća.
Civilna otpornost	Bolja spremnost za poplave, klizišta, požare, ekstremne vrućine i druge krize.	Federalni plan civilne otpornosti i inventar opreme po kantonima.
Kibernetička sigurnost	Zaštita podataka građana i javnih sistema od digitalnih napada.	Minimalni sigurnosni standardi za federalne institucije i javna preduzeća.

NATO standard: saradnja s NATO-om već obuhvata krizno upravljanje, civilnu otpornost, kibernetičku odbranu i upravljanje posljedicama hemijskih, bioloških, radioloških i nuklearnih incidenata. Program te standarde prevodi u stvarnu zaštitu ljudi.

16. NAMJENSKA INDUSTRIJA I DOMAĆA OTPORNOST

Regionalni lider u znanju, proizvodnji i izvozu.

Namjenska industrija je više od proizvodnje. Ona je inženjer, tehničar, zavarivač, programer, stručna škola, istraživač, domaći dobavljač i izvoznik. Ako je uređena po najvišim standardima, ona jača odbrambene kapacitete zemlje, otvara kvalitetna radna mjesta i donosi izvozne rezultate.

Želimo da Bosna i Hercegovina postane regionalni lider u razvoju, proizvodnji, implementaciji i izvozu namjenske industrije.

To znači rast koji je pametan, transparentan i odgovoran. Bez prečica. Bez privatizacije javnog interesa. Uz puno poštovanje međunarodnog prava, izvoznih kontrola, sigurnosnih standarda i državnih nadležnosti u odbrani.

Industrijska strategija otpornosti 2026–2030.

Obaveza	Rezultat do 2030.	Prvih 100 dana
Razvoj i inovacije	Zajednički fond za istraživanje, dualne tehnologije, testiranje i razvoj domaćih rješenja.	Izrada industrijske mape sposobnosti i poziv tehničkim fakultetima, institutima i kompanijama.
Domaći lanac vrijednosti	Veći udio domaćih dobavljača, materijala, softvera i usluga u proizvodnji.	Registar domaćih dobavljača i program certificiranja.
Izvoz s pravilima	Izvozna strategija zasnovana na kvalitetu, kontroli i novim tržištima.	Jedinstvena tačka za dozvole, standarde i podršku izvoznima.
Kadar	Nova generacija tehničara, inženjera i stručnjaka za savremenu proizvodnju.	Dualni programi između tehničkih škola, fakulteta i industrije.
Transparentnost	Javna pravila upravljanja i ntkorupcijske kontrole u preduzećima s javnim kapitalom.	Obavezni kvartalni izvještaji o poslovanju, investicijama i integritetu.
Civilna korist	Tehnologije za zaštitu ljudi, vatrogastvo, deminiranje, spasilaštvo, medicinsku logistiku i kibernetičku sigurnost.	Program dualne primjene i javni poziv za civilno - sigurnosne inovacije.

Mjerilo uspjeha: više domaćeg znanja, veći izvoz, veći broj kvalitetnih radnih mjesta, jači tehnološki kapacitet i sposobnost zemlje da štiti ljude u krizi.

EU i NATO standard: evropski put traži vladavinu prava, transparentnost i konkurentnu industriju. NATO partnerstvo znači jačanje otpornosti, interoperabilnosti i civilno-sigurnosnih kapaciteta. Namjenska industrija mora doprinositi oba cilja, ali nikada na štetu javnog interesa i međunarodnih obaveza.

17. EU PUT I NATO PARTNERSTVO

Evropska pravila. Sigurna zemlja. Više prilika za svakoga.

EU nije daleka kancelarija. EU znači da pravilo vrijedi jednako, da novac fondova ne prolazi pored naših općina, da domaća firma može izvoziti, da mladi uče i rade po evropskim standardima i da javna usluga ne zavisi od veze.

NATO partnerstvo nije parola. To je konkretna saradnja na otpornosti, kriznom upravljanju, kibernetičkoj sigurnosti, civilnoj zaštiti i profesionalnim standardima. BiH je kandidat za članstvo u EU, sa otvorenim pristupnim pregovorima, i partner NATO-a kroz Reform Program i Individualno prilagođeni program partnerstva 2025–2028. Učešće u NATO MAP- u ne prejudicira odluku o budućem članstvu.

One stop shop za EU fondove u svakom kantonu

Usluga	Šta građanin i preduzetnik dobijaju
Jedna vrata	Pomoć da prepozna poziv, provjeri uslove i pripremi prijavu.
Projektni tim	Stručnu podršku za budžet, partnerstvo, nabavke i izvještavanje.
Mapa fondova	Javni kalendar svih relevantnih EU, IPA i domaćih poziva.
Podrška općinama	Pomoć za škole, vodu, energiju, ceste, kulturu i lokalni razvoj.
Pomoć preduzetniku	Podršku za inovacije, izvoz, digitalizaciju, energiju i standarde.
Otvoreni rezultat	Javni pregled prijava, odobrenih projekata, povučenih sredstava i korisnika.

Evropski novac mora završiti u životu, ne u prezentaciji.

EU fond nije nagrada za one koji već znaju popuniti formular. To je prilika da općina popravi vodu, škola nabavi opremu, bolnica digitalizuje uslugu, firma otvori izvoz i mlada osoba dobije znanje. Zato jedan šalter za fondove ne smije biti samo kancelarija. Mora biti tim koji vodi čovjeka od ideje do zadnjeg izvještaja.

Od ideje do rezultata	Šta federalni tim radi	Šta javnost vidi
Pronađi priliku	Javni kalendar poziva na jeziku čovjeka, ne birokratije.	Koji je poziv otvoren, za koga je i do kada traje.
Pripremi projekat	Pomoć oko budžeta, partnerstva, dokumentacije i nabavki.	Koliko je prijava prošlo administrativnu provjeru.
Završeni rezultat	Praćenje realizacije i pomoć da se novac ne vrati neiskorišten.	Koliko je novca povučeno, gdje je uloženo i kome služi.

Prvih 100 dana: Vlada osniva koordinacionu jedinicu i potpisuje sporazume sa svih deset kantona. Prvi kantonalni EU deskovi počinju rad najkasnije šest mjeseci od formiranja Vlade.

Federacija ubrzava ono što je njena obaveza prema Evropi

Federacija ne pregovara u ime Bosne i Hercegovine i ne može sama otvoriti ili zatvoriti pregovaračko poglavlje. Ali može, i mora, bez čekanja izvršiti sve obaveze koje su u njenoj nadležnosti: uskladiti propise, pripremiti projekte, osposobiti institucije i javno pokazati gdje je posao urađen, a gdje stoji. Sistem koordinacije evropskih integracija upravo se zasniva na poštovanju nadležnosti i odgovornosti svakog nivoa vlasti.¹³

Evropa nije izgovor za čekanje. Ona je rok da vlast radi bolje.

Federalni EU akcelerator	Javni rezultat	Prvih 100 dana
EU izvršni sto Vlade FBiH	Mjesečno rješavanje federalnih EU obaveza koje imaju vlasnika, rok i dokumentovan status.	Odluka Vlade u prvih 30 dana: Ured Vlade FBiH za evropske integracije koordinira, a svaki federalni resor imenuje izvršnog nosioca.
Mapa federalnih propisa	Javni godišnji plan propisa i podzakonskih akata iz federalne nadležnosti, sa obrazloženjem usklađenosti i rokom.	Popis prioriteta i pravnih praznina do 30. juna 2027.
EU projekat spreman za prijavu	Projektni dosje s idejom, lokacijom, dokumentacijom, procjenom troška, izvorom sufinansiranja i nosiocem prije prijave na poziv.	Pravila za pripremu projekata i prvi javni poziv za tehničku pripremu do 30. septembra 2027.
Federalni EU akcelerator Deset kantona, jedna mapa prilika	Javni rezultat Kantonalni EU deskovi vode građanina, općinu i preduzetnika od otvorenog poziva do izvještaja o projektu.	Prvih 100 dana Sporazumi sa svih deset kantona i javni kalendar prilika.
Javna tabla EU rezultata	Svaki kvartal javnost vidi federalne propise, prijave, odobrene projekte, ugovorena sredstva i razloge kašnjenja.	Prva javna tabla do 30. septembra 2027.

Ured Vlade FBiH za evropske integracije već ima zadatak da koordinira EU obaveze iz federalne nadležnosti, prati provedbu Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju te učestvuje u planiranju i praćenju programa pomoći EU. Ovaj program tom postojećem kapacitetu daje javni rok, izvršni sto i obavezu kvartalnog polaganja računa.¹³ EU podrška je relevantna za reformu javne uprave, digitalizaciju, konkurentnost MSP, energiju, povezanost i projektno finansiranje; zato se svaki federalni projekt priprema tako da može proći i domaću i evropsku provjeru.^{14 15}

18. JEDNA DRŽAVA. JEDAN TIM.

Politika ne vidi kategorije. Vidi ljude.

Ovaj program ne traži od ljudi da odustanu od svog identiteta. Traži od države da prestane dijeliti njihovu budućnost. Jedna država znači da dijete iz Bihaća, Travnika, Tuzle, Sarajeva, Mostara, Livna, Goražda ili Orašja ima pravo na istu ozbiljnost države. Jedan tim znači da radnik, penzioner, roditelj, poljoprivrednik, preduzetnik, borac, povratnik i mladi čovjek nisu suprotstavljene grupe. Oni su ljudi bez kojih nema zemlje.

Jedna država. Jedan tim.

Ista mjerila za sve. Više života za svakoga.

FISKALNA ODGOVORNOST

Nijedno obećanje bez izvora. Nijedna marka bez rezultata.

Program obećava samo ono što država može iznijeti odgovorno. Plata, penzija, zdravlje i sigurnost nisu predizborni trošak. Oni su ulaganje u dostojanstvo, formalnu ekonomiju, radna mjesta i ostanak ljudi.

Pravila finansiranja programa

Pravilo	Kako se provodi
Stalno pravo ima stalan izvor	Svaka nova trajna obaveza za platu, penziju, zdravstvo ili porodicu dobija četvorogodišnji fiskalni obračun prije usvajanja.
EU novac ne plaća tekuću potrošnju	EU, IPA, Plan rasta i drugi međunarodni izvori koriste se za opremu, digitalizaciju, energetiku, infrastrukturu, obuke i razvojne projekte.
Domaći novac štiti čovjeka	Budžeti i fondovi prvenstveno štite platu, penziju, liječenje, porodicu i sigurnost.
Svaka subvencija mora imati učinak	Podrška privredi, energiji i poljoprivredi vezuje se za radno mjesto, izvoz, ulaganje, cijenu ili uslugu građaninu.
Javnost vidi novac	Svaki veliki program ima javni izvor finansiranja, godišnji cilj, korisnike i izvještaj o učinku.

Izvori finansiranja

Programska oblast	Primarni izvori	Dodatni izvori
Najniža plata 1.500 KM	rast produktivnosti, fiskalno rasterećenje rada, suzbijanje rada na crno i širenje baze doprinosa	ciljane prelazne mjere za mikro i male poslodavce
Najniža penzija 1.000 KM	rast formalne zaposlenosti i doprinosa, održivo usklađivanje, budžetski plan i zaštita PIO fonda	ciljane socijalne mjere za najugroženije penzionere
Onkološka mreža	Fond solidarnosti, federalni i kantonalni budžeti, zdravstvena osiguranja	IPA, razvojne banke i donatorski kapital za opremu i digitalizaciju
EU one stop shop mreža	Federalno-kantonalno sufinansiranje i preusmjeravanje postojećih razvojnih kapaciteta	IPA tehnička pomoć i partnerski programi EU

Energetska neovisnost	javna preduzeća, transparentne aukcije, privatne investicije, tarifno i regulatorno zakonite mjere i lokalna korist	IPA, Plan rasta, WBIF, razvojne finansijske institucije i međunarodni partneri za mrežu, gas, terminale i čistu energiju
Turizam 365 i ruralni turizam	federalni transferi za razvoj turizma, kapitalni transferi, javni pozivi i lokalno sufinansiranje	privatna ulaganja, razvojne banke, EU programi, FAO i partnerski programi za održivi i agroturizam
Air traktori i civilna zaštita	civilna zaštita, federalni i kantonalni budžeti, Fond za zaštitu okoliša kada je primjenjivo	međunarodna podrška za opremu, obuku i otpornost na klimatske rizike
Demografski paket	tekući transfer za podršku porodicama s djecom, transfer za novorođenčad i novi namjenski federalni transfer za porodijski dodatak	federalni budžet, preusmjeravanje neefikasnih rashoda i fiskalni rast koji se ostvaruje prije svakog novog povećanja prava
Roditelj bez izbora između djeteta i posla	redovni budžeti rada, inspekcije i digitalne uprave	socijalni dijalog i postojeći kapaciteti poslodavaca; nema novog trajnog transfera bez posebne fiskalne odluke
Dijagnoza bez lutanja	planovi zdravstvenog osiguranja, organizacioni kapaciteti ustanova i Fond solidarnosti za povezane usluge	tehnička podrška za digitalni put pacijenta i obuku, uz javni kadrovski plan
Digitalna uprava	racionalizacija administracije i federalni budžet	EU digitalni programi i IPA podrška
Investicija bez lutanja	Budžet FBiH za digitalizaciju i redovni budžeti institucija	IPA tehnička pomoć, EU digitalni programi i partnerska podrška za interoperabilnost
Borački dodatak i boračko ekonomsko osnaživanje	Budžet FBiH i programi Federalnog ministarstva za pitanja boraca, uz federalne ruralne i razvojne programe za proizvodne mjere	Borački dodatak: približno 234,7 miliona KM godišnje pri polaznom iznosu 1,50 KM; rast se programira na približno 273,8 miliona KM pri 1,75KM, 297,3 miliona KM pri 1,90 KM i 312,9 miliona KM pri 2,00 KM, uz posebne javne linije za boračka porodična gazdinstva i zadruge. ²² ^{23 24}
Federalni EU akcelerator i priprema projekata	Ured Vlade FBiH za evropske integracije, resorni budžeti i Program javnih investicija	IPA tehnička pomoć, WBIF, Plan rasta i razvojne finansijske institucije, isključivo uz ispunjene uslove projekta

Prvih 100 dana: Ministarstvo finansija objavljuje četvorogodišnji fiskalni okvir programa. Dokument sadrži trošak, izvor, rizik, rok i odgovornu instituciju za svaku veliku obavezu. Bez toga nema usvajanja mjere.

AKCIONA MAPA 2027–2030

Rok. Odgovoran čovjek. Prvi akt. Izvor novca.

Ovo je dio programa koji razlikuje obećanje od ugovora s građanima. Rokovi se računaju od formiranja nove Vlade FBiH, uz obavezu da se akti predviđeni za prvo tromjesečje donesu **najkasnije do 31. marta 2027. godine**. Za svaku kapitalnu obavezu koja zavisi od kredita, granta, dozvole ili kantonalne saradnje, javno će biti označeno ispunjava li se uslov ili šta tačno koči provedbu.

Budžetsko uporište nije izmišljena stavka. To je postojeći javni fond, budžetski transfer, finansijski plan ili izvor koji se u budžetima 2027–2030. mora posebno programirati i pratiti.

Dostojanstvo rada i ekonomija

Mjera	Prvi pravni ili izvršni akt	Mjerljiv rok	Nosilac	Budžetsko uporište
Najniža neto plata 1.500 KM	Paket izmjena propisa o oporezivanju rada i odluka o putanji najniže plate.	Zakonodavni paket do 31. marta 2027.; najmanje 1.150 KM od 1. januara 2027., 1.275 KM od 1. januara 2028., 1.400 KM od 1. januara 2029. i 1.500 KM od 1. januara 2030.	Vlada FBiH, Ministarstvo finansija, Ministarstvo rada, ESV, Parlament FBiH.	Fiskalno rasterećenje rada, veća naplata doprinosa kroz formalizaciju rada i produktivnost; vremenski ograničena podrška mikroposlodavcima kroz Budžet FBiH i postojeće programe zapošljavanja.
Nulta tolerancija na rad na crno	Plan pojačanog inspekcijskog i poreskog nadzora.	Plan do 31. marta 2027.; javni kvartalni izvještaj od 30. juna 2027.	Porezna uprava, Federalna uprava za inspekcijske poslove, Ministarstvo rada.	Redovni budžeti nadležnih organa; dodatni prihod od formalizacije rada ne troši se unaprijed nego se verifikuje kroz izvršenje budžeta.

Mikroinvesticija za obrte i mala preduzeća	Odluka Vlade o programu i pravilnik o javnom pozivu.	Prvi poziv do 31. maja 2027.; godišnji pozivi 2028–2030.	Ministarstvo razvoja, poduzetništva i obrta.	Subvencije privatnim preduzećima i poduzetnicima, za koje je 2026. planirano 23,23 miliona KM, uz razvojne kreditne linije i EU instrumente. ⁶
Prva prilika za mladog čovjeka	Sporazum Vlade, zavoda za zapošljavanje, obrazovanja i poslodavaca.	Prvi poziv do 30. juna 2027.; godišnji izvještaj o zapošljavanju i zadržavanju mladih.	Federalni zavod za zapošljavanje, Ministarstvo rada, kantoni.	Program zapošljavanja, za koji je 2026. planirano 12,29 miliona KM, kantonalni zavodi i EU programi za vještine. ⁶
Mladi poljoprivrednik i domaća hrana	Program novčanih podrški i pravilnik o posebnim kriterijumima za mlade proizvođače.	Objavljen do 31. marta 2027.; prvi poziv do 30. juna 2027.	Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva.	Poticaji za poljoprivredu, za koje je 2026. planirano 190 miliona KM, razvojni krediti i IPA ruralni projekti. ^{6,21}
Poticaj prije sezone	Odluka Vlade o stalnom kalendaru pripreme, objave, obrade i isplate godišnjih podrški.	Nacrt Programa podrški za 2028. objavljen do 30. septembra 2027.; konačna odluka najkasnije 15 dana nakon usvajanja Budžeta FBiH; javni kalendar isplate od 2028.	Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, Ministarstvo finansija.	Redovni Program novčanih podrški; mjera ne traži novi transfer, nego pravilo predvidivosti i javne odgovornosti. ²¹
Mala farma, velika sigurnost	Izmjena pravilnika o ruralnom razvoju i poseban javni poziv za registrovana porodična poljoprivredna gazdinstva.	Pravilnik i kriterijumi do 30. septembra 2027.; prva rezervisana linija od najmanje 20 posto sredstava ruralnog razvoja u Programu 2028.; javni rezultati godišnje.	Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva.	Najmanje 20 posto godišnje linije ruralnog razvoja, koja je 2026. iznosila 41,68 miliona KM, uz IPA ruralne projekte i razvojne kredite. Ne obećava se novo povećanje bez godišnje budžetske odluke. ²¹

Nasad koji ostaje	Odluka o agroregionalnom planu trajnih nasada i pravilnik o regionalnim kriterijumima podrške.	Način izrade plana do 30. juna 2027.; javni plan po regijama do 31. decembra 2027.; prvi regionalni pozivi u Programu podrški 2028.	Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, savjetodavne službe, kantoni.	Postojeća linija ruralnog razvoja i podrška trajnim nasadima, uz IPA ruralne projekte; godišnja raspodjela objavljuje se uz Program novčanih podrški. ²¹
Pašnjak za stado i zemlja koja rađa	Inicijativa za izmjene Zakona o poljoprivrednom zemljištu FBiH, sporazum s kantonima o javnoj mapi i minimalnim pravilima transparentnosti.	Inicijativa i zajednički protokol do 30. septembra 2027.; javna mapa i prvi izvještaj o otvorenim kantonalnim pozivima do 31. marta 2028.; godišnje praćenje ugovora.	Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, Vlada FBiH; kantonalne vlade odlučuju o pojedinačnim koncesijama.	Budžet FBiH za digitalizaciju i poljoprivredu za javnu mapu i stručnu podršku; federalna infrastrukturna podrška samo projektima iz otvorenog postupka. Pojedinačnu koncesiju Federacija ne obećava niti dodjeljuje. ²⁰
Hladni lanac za selo	Pravilnik o zajedničkim projektima hlađenja, skladištenja, sortiranja i male prerade.	Pravilnik do 30. septembra 2027.; prvi javni poziv do 31. marta 2028.; javni godišnji izvještaj o kapacitetima i korisnicima.	Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, zadruge i proizvođačke organizacije.	Ruralni razvoj, razvojni krediti i IPA ruralni projekti; prednost zajedničkim projektima više registrovanih gazdinstava, ne pojedinačnim kupovinama bez tržišnog plana. ²¹
Izvoz bez lutanja	Odluka o jedinstvenom izvoznom servisu.	Servis radi do 30. septembra 2027.	Razvojni i privredni resori, komore, kantonalni EU deskovi.	Programi podrške privredi, komorski kapaciteti, IPA i EU programi za konkurentnost.

Investicija bez lutanja	Uredba Vlade o koordinaciji, javnim kriterijumima za uključivanje projekta, jedinstvenom digitalnom predmetu, standardu prvih 48 sati i javnoj tabli rokova.	Uredba, katalog prvih postupaka i javni kriterijumi do 31. marta 2027.; potvrda prijema i imenovani voditelj predmeta u 48 sati od aktiviranja servisa; digitalni predmet i javno praćenje do 30. septembra 2027.; puna primjena na obuhvaćene federalne postupke do 31. decembra 2028.; mjesečna javna tabla od oktobra 2027.	Generalni sekretarijat Vlade, Ministarstvo razvoja, poduzetništva i obrta, resorna ministarstva, Federalna uprava za inspekcijske poslove.	Programi podrške privredi, komorski kapaciteti, IPA i EU programi za konkurentnost. Redovni budžeti nadležnih institucija i program digitalizacije u Budžetu FBiH 2027.; IPA tehnička pomoć i EU digitalni programi za interoperabilnost. Svaki novi razvojni podsticaj ostaje zasebna budžetska odluka s javnim kriterijumima i ugovorom o rezultatu.
Registar federalnih taksi, naknada i licenci	Odluka Vlade o registru, načinu obračuna troška i godišnjem preispitivanju naknada.	Potpuni javni registar do 31. decembra 2027.; prijedlog ukidanja ili smanjenja neopravdanih federalnih naknada do 30. juna 2028.; godišnje ažuriranje.	Ministarstvo finansija, resorna ministarstva, Generalni sekretarijat Vlade.	Redovni budžeti i digitalizacija javne uprave; fiskalni učinak svakog ukidanja ili smanjenja iskazuje se u budžetu prije stupanja na snagu.

Porodica, socijalna sigurnost i penzija

Mjera	Prvi pravni ili izvršni akt	Mjerljiv rok	Nosilac	Budžetsko uporište
Dječiji dodatak do 350 KM	Prijedlog izmjena Zakona o materijalnoj podršci porodicama s djecom i pravilnik o digitalnom zahtjevu.	Zakonodavni paket do 30. juna 2027.; 250 KM od 1. januara 2027., 275 KM 2028., 300 KM 2029. i 350 KM 2030.; javni mjesečni kalendar isplate od jula 2027.	Ministarstvo rada i socijalne politike, Vlada FBiH, Parlament FBiH.	Transfer za podršku porodicama s djecom: polaznih 228 miliona KM u 2026.; programirano povećanje na najmanje 300 miliona KM 2027., 360 miliona KM 2028., 420 miliona KM 2029. i 500 miliona KM 2030., uz objavljen obuhvat korisnika. ^{6 9}
Pomoć za novorođeno dijete do 2.000 KM	Izmjena uredbe o novčanoj pomoći za novorođeno dijete	Uredba do 31. marta 2027.; 1.250 KM 2027., 1.500 KM 2028., 1.750 KM 2029. i 2.000 KM 2030.; isplata u roku od 30 dana od potpunog zahtjeva od 1. jula 2027.	Vlada FBiH, Ministarstvo rada i socijalne politike.	Transfer za jednokratnu pomoć za novorođeno dijete: polaznih 16 miliona KM u 2026.; najmanje 20 miliona KM 2027., 24 miliona KM 2028., 28 miliona KM 2029. i 35 miliona KM 2030., uz godišnji izvještaj o isplati. ^{6 10}
Federalni porodijski dodatak do 350 KM mjesečno	Uredba Vlade o novom namjenskom transferu porodici.	Uredba do 31. marta 2027.; isplata 200 KM mjesečno od 1. jula 2027., 250 KM 2028., 300 KM 2029. i 350 KM 2030. za prvih 12 mjeseci života djeteta.	Vlada FBiH, Ministarstvo rada i socijalne politike, Federalno ministarstvo finansija.	Novi namjenski tekući transfer u Budžetu FBiH: najmanje 40 miliona KM 2027., 50 miliona KM 2028., 60 miliona KM 2029. i 70 miliona KM 2030.; isplata je federalna i ne smanjuje postojeće kantonalno pravo porodijske.

Roditelj bez izbora između djeteta i posla	Prijedlog izmjena Zakona o radu FBiH i uputstvo inspekciji o evidenciji zahtjeva i odgovora.	Nacrt i socijalni dijalog do 30. septembra 2027.; zakonodavni prijedlog do 31. decembra 2027.; početak primjene od 1. jula 2028.; prvi javni izvještaj o primjeni do 31. marta 2029.	Ministarstvo rada i socijalne politike, Ekonomsko-socijalno vijeće, Parlament FBiH, Federalna uprava za inspekcijske poslove.	Redovni budžeti rada i inspekcije, uz digitalni obrazac zahtjeva i godišnji nadzor; pravo ne uvodi novi trajni novčani transfer niti nalaže prilagođen rad kada ga priroda posla objektivno ne dopušta. ¹⁷
Roditelji njegovatelji	Izmjene provedbenih propisa i digitalni registar.	Registar i mjesečni kalendar isplate do 30. juna 2027.	Ministarstvo rada i socijalne politike.	Za provedbu Zakona o roditeljima njegovateljima 2026. je planirano 59 miliona KM; svako povećanje obuhvata ili iznosa mora biti iskazano u budžetu naredne godine. ⁶
Osobe s invaliditetom	Odluka o jedinstvenoj mapi postupaka i rokova; prijedlog pojednostavljenja procedura.	Mapa prava do 30. juna 2027.; javno praćenje rokova od 1. oktobra 2027.	Ministarstvo rada i socijalne politike, nadležna tijela medicinskog vještačenja, kantoni.	Invalidnine od 333 miliona KM i transferi za neratne invalide od 336 miliona KM u budžetskoj osnovi 2026., uz ciljano povećanje usluga podrške. ⁶
Zaštita od nasilja	Federalno-kantonalni protokol i program finansiranja sigurnih kuća.	Protokol do 31. marta 2027.; stalna kontakt tačka u svakom kantonu do 31. decembra 2027.	Ministarstvo rada i socijalne politike, kantoni, policija, zdravstvo, sigurne kuće.	Postojeća sredstva za provedbu Zakona o zaštiti od nasilja u porodici i poseban program sufinansiranja u Budžetu FBiH 2027. ⁶

Najniža penzija 1.000 KM	Aktuarska procjena i prijedlog izmjena Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju.	Procjena do 31. marta 2027.; zakonski paket do 30. juna 2027.; 775 KM 2027., 850 KM 2028., 925 KM 2029. i 1.000 KM 2030.	Ministarstvo rada, Federalni zavod za penzijsko i invalidsko osiguranje, Ministarstvo finansija, Parlament FBiH.	Prihodi od doprinosa, rast formalne zaposlenosti, finansijski plan PIO fonda i budžetski transferi za zakonske obaveze; početna budžetska osnova za penzije u 2026. iznosi 4,303 milijarde KM. ⁶
--------------------------------	--	--	--	---

Zdravlje, zaštita i pravedna država

Mjera	Prvi pravni ili izvršni akt	Mjerljiv rok	Nosilac	Budžetsko uporište
Četiri linearna akceleratora i četiri PET CT uređaja	Odluka Vlade o federalno-kantonalnoj onkološkoj mreži nakon nezavisne procjene kapaciteta.	Procjena i javna mapa do 31. maja 2027.; finansijski plan i lokacije do 30. septembra 2027.; ugovaranje po fazama 2028–2029.; puna operativna mreža do 31. decembra 2030.	Ministarstvo zdravstva, Zavod zdravstvenog osiguranja i reosiguranja, kantoni i kliničke ustanove.	Fond solidarnosti, plan Zavoda zdravstvenog osiguranja i reosiguranja, federalni i kantonalni kapitalni budžeti; za Zavod je 2026. planirano 80 miliona KM, uz međunarodne izvore za opremu i digitalizaciju. ⁶
Najduže deset dana do specijalističkog pregleda	Odluka o maksimalnim rokovima, javnim listama čekanja i obaveznom preusmjerenju.	Početna primjena do 1. oktobra 2027.; puna primjena u federalnim ustanovama i ugovorenim kapacitetima do 31. marta 2028.	Ministarstvo zdravstva, zdravstveni zavodi, ustanove.	Redovni planovi zdravstvenog osiguranja, Fond solidarnosti, ugovorene usluge i digitalizacija uputnica.
Dijagnoza bez lutanja	Odluka Federalnog ministarstva zdravstva i Zavoda zdravstvenog osiguranja i reosiguranja FBiH o standardu onkološkog navigatora i putu pacijenta.	Standard do 30. juna 2027.; pilot u dvije ustanove do 31. decembra 2027.; primjena u svim ustanovama federalno-kantonalne onkološke mreže do 31. decembra 2028.; godišnji javni izvještaj o rokovima i iskustvu pacijenata od 2029.	Federalno ministarstvo zdravstva, Zavod zdravstvenog osiguranja i reosiguranja FBiH, Fond solidarnosti, ustanove mreže i kantoni.	Planovi zdravstvenog osiguranja, organizacioni kapaciteti ustanova mreže i Fond solidarnosti za povezane usluge; svaki novi kadar i trošak objavljuje se u godišnjem planu prije angažovanja. 18
Dva air traktora	Odluka Vlade o modelu nabavke ili dugoročnog operativnog ugovora nakon studije životnog ciklusa.	Studija do 31. maja 2027.; ugovor do 31. decembra 2027.; puna operativna spremnost prije sezone požara 2028.	Federalna uprava civilne zaštite, Vlada FBiH, kantoni.	Posebni kapitalni program civilne zaštite u Budžetu FBiH 2027., sufinansiranje kantona, Fond za zaštitu okoliša kada je primjenjivo i međunarodna podrška za obuku i opremu.

Otvoreni javni novac	Odluka Vlade o portalu ugovora, transfera, aneksa i imenovanja.	Odluka do 31. marta 2027.; portal s prvim skupom podataka do 30. septembra 2027.; puna primjena do 31. decembra 2028.	Generalni sekretarijat Vlade, Ministarstvo finansija, Ministarstvo pravde, javna preduzeća.	Redovni budžeti institucija za digitalizaciju, uz IPA podršku za vladavinu prava i javne finansije.
Uprava bez šaltera	Odluka Vlade o katalogu usluga, interoperabilnosti i roku digitalizacije.	20 najčešćih federalnih usluga online do 31. decembra 2027.; sve federalne usluge koje su tehnički i pravno spremne do kraja 2030.	Vlada FBiH, resori uprave i finansija, IDDEEA i partneri.	Budžet FBiH za digitalizaciju, racionalizacija procesa, IPA i EU digitalni programi.
EU fondovi u svih deset kantona	izvršni akt Odluka o koordinacionoj jedinici i sporazumi s kantonima.	Jedinica u prvih 30 dana; deset desetina do 30. septembra 2027.; kvartalni javni rezultat od kraja 2027.	Vlada FBiH, razvojni resori, kantoni.	Federalno-kantonalno sufinansiranje postojeće razvojne infrastrukture, IPA III tehnička pomoć i EU programi.
Federalni EU akcelerator	Odluka Vlade o EU izvršnom stolu, godišnjoj mapi federalnih obaveza i javnoj tabli rezultata.	Odluka u prvih 30 dana; mapa propisa i obaveza do 30. juna 2027.; prva javna tabla do 30. septembra 2027.; kvartalni izvještaj od kraja 2027.	Ured Vlade FBiH za evropske integracije, Generalni sekretarijat Vlade, sva federalna ministarstva, Parlament FBiH za zakone.	Budžet Ureda i resora, IPA tehnička pomoć, EU podrška reformi javne uprave i pripremi projekata; finansiranje kapitalnih projekata kroz Program javnih investicija, domaće sufinansiranje i međunarodne instrumente kada se ispune uslovi. ¹²
Projekt spreman za EU i razvojno finansiranje	Pravilnik o pripremi projektnog dosjea i kriterijumima zrelosti za federalne projekte.	Pravilnik do 30. juna 2027.; prvi javni poziv za tehničku pripremu do 30. septembra 2027.; godišnje objavljivanje liste spremnih projekata od 2028.	Ministarstvo finansija, Ured za EU integracije, resorna ministarstva, korisnici Programa javnih investicija.	Program javnih investicija FBiH, Budžet FBiH za dokumentaciju i sufinansiranje, IPA tehnička pomoć, WBIF i razvojne finansijske institucije kada projekt ispuni uslove. ^{12 14}

Borci, ratni veterani i dostojanstvo rada

Mjera	Prvi pravni ili izvršni akt	Mjerljiv rok	Nosilac	Budžetsko uporište
Borački dodatak koji raste	Prijedlog izmjena zakona kojim se utvrđuje putanja rasta i trajni mehanizam usklađivanja boračkog dodatka.	Fiskalna procjena do 31. marta 2027.; zakonodavni prijedlog do 30. juna 2027.; 1,75 KM od 1. januara 2028., 1,90 KM od 1. januara 2029. i 2,00 KM od 1. januara 2030.	Federalno ministarstvo za pitanja boraca i invalida odbrambeno-oslobodilačkog rata, Ministarstvo finansija, Vlada FBiH, Parlament FBiH.	Budžet FBiH: polazna procjena 234,7 miliona KM godišnje pri 1,50 KM; približno 273,8 miliona KM pri 1,75 KM, 297,3 miliona KM pri 1,90 KM i 312,9 miliona KM pri 2,00 KM, uz godišnji aktuarski i fiskalni obračun prije svake naredne stope. ²²
Boračko porodično poljoprivredno gazdinstvo	Zajednički program i javni poziv Federalnog ministarstva za pitanja boraca i Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva.	Kriterijumi i javni poziv do 30. septembra 2027.; najmanje 3 miliona KM u Programu 2027.; najmanje 4 miliona KM godišnje od 2028.; javni izvještaj o rezultatu nakon 12 i 24 mjeseca.	Federalno ministarstvo za pitanja boraca, Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva.	Federalna linija ruralnog razvoja i poljoprivrednih podrški, uz posebnu programsku stavku za boračka gazdinstva; podrška se veže za proizvodnju, tržišni plan i javni rezultat, ne za političku pripadnost. ²¹
Boračke zadruge koje drže ljude zajedno	Godišnji program utroška sredstava i pravilnik o kvalitetu poslovnog plana, zajedničkoj proizvodnji, tržištu i izvještavanju.	Prvi višegodišnji poziv do 30. septembra 2027.; najmanje 2 miliona KM u 2027.; najmanje 3 miliona KM godišnje od 2028.; javni pregled opstanka podržanih zadruga od 2029.	Federalno ministarstvo za pitanja boraca, Federalno ministarstvo razvoja, poduzetništva i obrta, Federalno ministarstvo poljoprivrede za agro - zadruge.	Budžet resornog ministarstva za ekonomsko osnaživanje boračke populacije, programi poduzetništva i ruralnog razvoja; posebna sredstva daju se samo uz poslovni plan, ugovoren ili dokaziv tržišni put i javni izvještaj. ^{23 24}

Jedan predmet za boračka prava	Odluka Vlade o digitalnom praćenju federalnih boračkih postupaka, imenovanim kontakt-osobama i standardu odgovora.	Odluka do 30. juna 2027.; status predmeta i potpuna lista dokumentacije do 31. decembra 2027.; prvi javni izvještaj o rokovima do 31. marta 2028.	Federalno ministarstvo za pitanja boraca, Generalni sekretarijat Vlade, resori digitalne uprave.	Redovni budžeti ministarstva i digitalne uprave; digitalizacija postupka ne ukida pravo na lični razgovor i pomoć za ljude koji ne koriste internet.
Javni račun boračke podrške	Odluka o jedinstvenom godišnjem izvještaju o transferima, projektima i ekonomskom učinku, uz zaštitu ličnih podataka.	Pravila izvještavanja do 30. septembra 2027.; prvi objedinjeni izvještaj za 2027. do 31. marta 2028.; godišnje objave potom.	Federalno ministarstvo za pitanja boraca, Ministarstvo finansija, Vlada FBiH.	Redovni budžet administracije i digitalne uprave; mjera uvodi javni rezultat, ne novi novčani transfer. ²⁴

Cijene, energija, povezivanje i industrija

Mjera	Prvi pravni ili izvršni akt	Mjerljiv rok	Nosilac	Budžetsko uporište
Zaštićena korpa od najmanje 200 proizvoda	Odluka Vlade o neposrednoj kontroli cijena, javnom spisku od najmanje 200 proizvoda, obaveznom označavanju i pravilima kvartalne revizije.	Odluka i spisak do 31. marta 2027.; puna primjena od 1. jula 2027.; digitalni uporednik do 30. septembra 2027.; kvartalna revizija od 1. oktobra 2027.; mjesečni izvještaj inspekcija od 1. augusta 2027.	Vlada FBiH, Federalno ministarstvo trgovine, Federalna uprava za inspekcijske poslove, kantonalne, gradske i općinske tržišne inspekcije.	Redovni budžeti trgovine, zaštite potrošača, inspekcija i digitalne uprave; kontrola cijena se provodi odlukom i nadzorom, a svaka eventualna kompenzacija traži zasebnu budžetsku odluku. ¹¹
Energetski račun Federacije	Odluka Vlade o javnoj energetske mapi, planu oporavka proizvodnje i mreže, te kvartalnom izvještavanju EP BiH, EP HZHB, BH-Gasa, Operatora- Terminali Federacije i Energoinvesta.	Odluka do 31. marta 2027.; prva javna mapa do 30. juna 2027.; kvartalni izvještaji od septembra 2027.	Ministarstvo energije, rudarstva i industrije, javna preduzeća, regulatorna tijela.	Resorni budžeti, planovi javnih preduzeća, razvojne finansijske institucije i međunarodni instrumenti; svaka kapitalna investicija ima zasebnu finansijsku odluku. ²⁵
Solarni krovovi, energetske zajednice i mreža	Uredba o rokovima priključka, digitalnom predmetu, aukcijama, pozivu za energetske zajednice i javnoj mapi kapaciteta mreže.	Uredba do 31. marta 2027.; prvi poziv do 30. juna 2027.; javna mapa mreže do 30. septembra 2027.; godišnji kalendar aukcija od 2028.	Ministarstvo energije, rudarstva i industrije, regulatorna tijela, elektroprivrede, Operator za OIEiEK.	Privatne investicije kroz transparentne aukcije, Fond za zaštitu okoliša, IPA, Plan rasta, WBIF i razvojne finansijske institucije; ciljane javne linije za ugrožena domaćinstva i javne zgrade kroz godišnje budžete. ²⁶

Gas i naftne rezerve	Plan južne, sjeverne i zapadne interkonekcije, skladišta gasa, reverzibilnosti sistema, terminala i željezničke logistike energenata.	Javni plan po projektu do 30. septembra 2027.; kvartalni status od kraja 2027.	Ministarstvo energije, rudarstva i industrije, BH-Gas, Operator-Terminali Federacije, NTF Ploče, državni i međunarodni partneri po nadležnosti.	Planovi društava, Budžet FBiH za pripremu i sigurnost, razvojne finansijske institucije i međunarodni partneri; bez preuzimanja obaveza koje pripadaju državi BiH ili drugim nivoima vlasti. ²⁵
Voda i energija	Odluka o javnoj karti malih hidroenergetskih objekata, dozvola, uticaja i modernizacije postojećih kapaciteta.	Karta do 31. decembra 2027.; godišnji javni izvještaj od 2028.	Ministarstvo energije, rudarstva i industrije, okolišni resori, vodne agencije, kantoni i lokalne zajednice po nadležnosti.	Redovni budžeti za registre i procjene; svaki pojedinačni projekat prolazi posebnu zakonitu, okolišnu i investicijsku proceduru.
Koridor Vc, Tuzlanska osovina i veza Orašje – Tuzla	Odluka Vlade o godišnjem planu izgradnje, projektovanja, eksproprijacije i finansiranja; obavezan javni dashboard.	Prvi plan do 31. marta 2027.; kvartalna objava za svaku dionicu; za Doboj Istok – Gračanica – Šićki Brod, Šićki Brod – Dubrave – Kalesija i Orašje – Tuzla javni status dokumentacije i narednog ugovornog koraka do 31. decembra 2027.	Vlada FBiH, Federalno ministarstvo prometa i komunikacija, JP Autoceste FBiH, kantoni i Brčko distrikt gdje je nužna saradnja.	JP Autoceste: namjenski prihodi od putarine i akcize, vlastiti prihodi, međunarodni krediti i EU grantovi; Budžet FBiH i partnerska sredstva za dokumentaciju, eksproprijaciju i pripremu. ^{6 29}
Željeznica, aerodromi i sigurni putevi	Godišnji programi transfera s javnim kriterijumima i planom obnove pruga, putničkog i kombinovanog teretnog saobraćaja.	Programi do 30. juna 2027.; plan željezničke obnove do 30. septembra 2027.; izvještaj o učinku svake godine.	Ministarstvo prometa i komunikacija, Željeznice FBiH, lokalne zajednice.	Federalni transferi željeznicama, kapitalni transferi, avio-promet i razvojni izvori; svaki godišnji iznos utvrđuje se budžetom. ³⁰

Turizam 365, Sarajevo 365 i Planina 365	Odluka o federalnoj mapi turističkih potencijala i prvi poziv za ruralni i zimsko-planinski turizam; stručni tim za transparentan investicijski okvir Sarajevo 365 s partnerima iz Kantona Sarajevo i Grada Sarajeva.	Mapa i kriteriji do 30. juna 2027.; prvi ruralni i planinski poziv do 30. septembra 2027.; javni koncept Sarajevo 365 do 31. decembra 2027.; svaki naredni investicijski korak samo kroz otvoren postupak i propisane dozvole.	Federalno ministarstvo okoliša i turizma, kantoni, gradovi i općine, turističke zajednice, civilna zaštita i privatni sektor.	Federalni transfer za razvoj turizma, lokalno sufinansiranje, privatne investicije, razvojne banke i EU/FAO partnerski programi; Federacija ne obećava javnu gradnju komercijalnog kompleksa. ^{27 28}
Reindustrijalizacija i pravedna tranzicija	Odluka o industrijskoj mapi lokacija, planu prekvalifikacije i kriterijumima za federalne tranzicijske projekte.	Mapa do 30. septembra 2027.; prvi ugovori o prekvalifikaciji i novoj proizvodnji do 31. marta 2028.; godišnji javni izvještaj.	Ministarstvo energije, rudarstva i industrije, razvojni resori, službe za zapošljavanje, lokalne zajednice i sindikati.	Projekt pravedne tranzicije, resorni programi industrije, razvojne kreditne linije i privatne investicije pod ugovorom o rezultatu. ³³
Regionalni lider u namjenskoj industriji	Strategija industrijske otpornosti FBiH i program istraživanja, kadrova i certificiranja.	Mapa sposobnosti do 30. juna 2027.; strategija do 31. decembra 2027.; prvi javni poziv za dualne civilno- sigurnosne inovacije do 31. marta 2028.	Ministarstvo energije, rudarstva i industrije, razvojni resori, kompanije, tehničke škole i fakulteti.	Resorni programi industrije, reinvestirana dobit i razvojne kreditne linije; istraživanje i civilne dualne tehnologije uz međunarodne programe tamo gdje su prihvatljivi, uz poštovanje državnih nadležnosti i izvoznih kontrola.

Mladi, povratak, kultura i dostojanstvo svakodnevice

Mjera	Prvi pravni ili izvršni akt	Mjerljiv rok	Nosilac	Budžetsko uporište
Stipendijska mapa i priznavanje kvalifikacija	Odluka o jedinstvenom javnom portalu prilika za mlade i plan skraćenja federalnih postupaka.	Portal do 30. septembra 2027.; izvještaj o roku priznavanja kvalifikacija od 31. decembra 2027.	Resori obrazovanja u okviru nadležnosti, kantoni, univerziteti, službe za zapošljavanje.	Federalno-kantonalni razvojni i obrazovni budžeti, Erasmus+ i drugi EU obrazovni programi.
Povoljno stanovanje za mlade	Federalno-kantonalni okvir za priuštiv najam i podršku prvoj nekretnini kroz instrumente u nadležnosti Federacije, s mjerama protiv špekulacije.	Javna mapa zemljišta i potreba do 31. decembra 2027.; prvi pilot-program do 30. septembra 2028.	Vlada FBiH, kantoni, gradovi i općine.	Federalno-kantonalni kapitalni transferi, lokalno zemljište, razvojne banke i partnersko finansiranje uz jasne kriterijume korisnika.
Povratak i dom	Jedinstveni javni poziv koji spaja obnovu, posao i osnovnu infrastrukturu.	Mapa potreba do 30. juna 2027.; prvi objedinjeni poziv do 30. septembra 2027.; godišnji izvještaj o stvarno podržanim porodicama.	Federalno ministarstvo raseljenih osoba i izbjeglica, kantoni, općine.	Namjenski transferi za raseljene osobe i povratnike, kapitalni transferi gradovima i općinama, EU i razvojni projekti.
Kultura i sport dostupni svakom djetetu	Pravilnik o otvorenim kriterijumima i javni registar podrške.	Registar do 31. marta 2027.; prvi javni poziv do 31. maja 2027.; godišnja evaluacija dostupnosti po kantonima.	Federalno ministarstvo kulture i sporta, kantoni, lokalne zajednice.	Budžet Federalnog ministarstva kulture i sporta, kantonalni i lokalni budžeti, EU program Kreativna Evropa i partnerski fondovi.
Integritet i zaštita prijavitelja nepravilnosti	Jedinstveni protokol za prijavu i zaštitu u federalnim institucijama i javnim preduzećima.	Protokol do 30. juna 2027.; javni godišnji izvještaj o prijavama, bez otkrivanja identiteta, od 2028.	Ministarstvo pravde, Ured Vlade za borbu protiv korupcije, javna preduzeća.	Redovni budžeti nadležnih tijela i IPA podrška za vladavinu prava.

JAVNA FUNKCIJA NIJE PRIVILEGIJA

Nijedna reforma neće vrijediti ako ostane zarobljena iza zatvorenih vrata. Zato svaka federalna institucija mora prihvatiti tri jednostavna pravila: javni novac je vidljiv, javni konkurs ima kriterijum, a javna funkcija ima ime i odgovornost. Građanin ne smije moliti za informaciju o vlastitom novcu. Mora je moći pronaći.

Kada Vlada pogriješi, mora reći. Kada projekat kasni, mora objasniti. Kada mjera uspije, rezultat pripada ljudima, ne političarima. To je politika s ljudskim licem.

Pravilo odgovornosti: Ako rok iz ove mape nije ispunjen, nosilac u roku od 15 dana objavljuje razlog, novu dinamiku, finansijsku posljedicu i ime odgovorne institucije. Građanin ne smije saznati za kašnjenje tek kada mu autobus ne dođe, pregled ne bude zakazan ili put ponovo stane.

KO VODI PROVEDBU

Program nije centralizacija svega. To je jasno vođstvo uz poštovanje nadležnosti.

Tema	Primarni nosilac	Partneri
Plata, rad i socijalni dijalog	Federalno ministarstvo rada i socijalne politike	Ekonomsko-socijalno vijeće, poslodavci, sindikati, Porezna uprava
Penzije	Federalno ministarstvo rada i Federalni zavod za penzijsko i invalidsko osiguranje	Ministarstvo finansija, Parlament FBiH
Zdravlje	Federalno ministarstvo zdravstva	kantonalna ministarstva, zdravstveni zavodi, kliničke ustanove
Investicija bez lutanja	Generalni sekretarijat Vlade, Ministarstvo razvoja, poduzetništva i obrta i resorni organi	Federalna uprava za inspekcijske poslove, kantoni i općine kroz dobrovoljne sporazume, privreda
EU fondovi i federalne EU obaveze	Ured Vlade FBiH za evropske integracije i Vlada FBiH	sva federalna ministarstva, kantoni, općine, privreda, univerziteti, Direkcija za evropske integracije BiH
Digitalna uprava	Vlada FBiH i resori uprave i finansija	IDDEEA, Porezna uprava, kantoni, općine
Civilna zaštita	Federalna uprava civilne zaštite	kantonalne uprave, vatrogasne službe, lokalne zajednice
Energija, industrija i pravedna tranzicija	Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije	okoliš, privreda, lokalne zajednice, regulatorna tijela, sindikati i javna preduzeća
Poljoprivreda i ruralni razvoj	Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva	kantoni, savjetodavne službe, zadruge, proizvođačke organizacije i lokalne zajednice
Turizam 365	Federalno ministarstvo okoliša i turizma	kantoni, gradovi, općine, turističke zajednice, privatni sektor i lokalni domaćini
Obrana i NATO saradnja	institucije BiH nadležne za odbranu i sigurnost	Federacija daje doprinos kroz civilnu otpornost, industriju, zaštitu i razvoj kadrova

TEST FEDERALNE ODGOVORNOSTI

U ovaj program ulazi samo mjera za koju Federacija može pokazati četiri stvari: **pravni akt koji može predložiti ili donijeti, budžet ili fond kojim raspolaže, instituciju koja odgovara za provedbu i rok koji građanin može provjeriti.** Ako Federacija nema polugu, nema ni praznog obećanja u ovom dokumentu.

KAKO ĆEMO ODGOVARATI GRAĐANIMA

Svaka obaveza iz programa imaće javni pokazatelj, rok i odgovornu instituciju. Vlada će svaka tri mjeseca objaviti izvještaj o provedbi programa. **Čovjek je u središtu ove politike**, zato građanin mora moći vidjeti šta je urađeno, šta kasni i ko je odgovoran bez traženja veze, molbe ili poznanstva.

Period	Šta javnost dobija
Prvih 100 dana	Odluke, zakoni, budžetski okvir, rokovi i javna tabla provedbe.
Svaka tri mjeseca	Kratak izvještaj po cjelinama, sa mjerljivim pokazateljima.
Svaka godina	Nezavisno upoređivanje obećanog, urađenog i preostalog.
Kraj mandata	Potpuni javni pregled svakog cilja i svake potrošene marke.

IZVORI I PROGRAMSKA POLAZIŠTA

Polazni podaci i javni izvori za pripremu programa sačuvani su u zasebnoj dokumentacionoj bilješci. Ključne javne osnove uključuju službenu odluku Vlade FBiH o najnižoj plati za 2026. od 1.027 KM, službene podatke o najnižoj penziji od 690,10 KM, informacije EU o IPA III sredstvima i Planu rasta za Zapadni Balkan, službene okvire EU i NATO saradnje s BiH, budžetsku osnovu FBiH za 2026. godinu, javne planove JP Autoceste FBiH te službene osnove za registre poljoprivrednih gazdinstava, podrške poljoprivredi i upravljanje poljoprivrednim zemljištem.^{1 2 3 4 5 6 7 8 19 20 21 22 23 24}

Program za život koji gradimo zajedno.
Plate. Penzije. Porodica. Zdravlje. Mladi. Sigurnost. Razvoj.

Kompletan Program SDP BiH 2026–2030.
dostupan je i u digitalnoj verziji.
Skenirajte QR code i pročitajte više.

